

»SLOVENEK« volja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 84.—
za pol leta K 42.—
za četrt leta K 21.—
za en mesec K 7.—
za inozemstvo celoletno K 95.—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 15.—
za inozemstvo K 20.—

SLOVENEK

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 1-20
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 4.—
== Poslano: ==
Enostolpna pettivrsta K 3.—
Izhaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po praznikih,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Prepovedani shod.

Protestni shod, ki se je imel vršiti večeraj popoldne v Ljubljani, je vojaška oblast prepovedala. O vladi, ki obstoja iz mož našega ljudstva in čuti že sama vso obupnost in krivičnost položaja, si težko moremo misliti, da bi si upala s takim ukazom na dan. Da bi centralna vlada imela željo poteptati s silo izraz ljudske volje, si tudi ne moremo misliti.

Vojaška oblast je s svojimi dosedanjim nastopom dokazala, da ne mara uporabljati svoje oborožene moči za poseganje v naše notranje razmere in doslej smo ji smeli priznati, da se je vedla korektno napram našim političnim oblastim. Kako naj si človek tedaj razlaga in predstavlja, da bi vojaška oblast kar na mah, kar čez noč postala nekorektna? To je tako neverjetno, da lahko rečemo, da nemogoče. Zato si misleč človek sploh niti predstavljati ne more, da bi bilo naše vojaštvo iz lastnega nagiba zatrla glas ljudstva.

Tukaj morajo biti druge sile na delu in sicer sile, ki leže izven naše države, daleč na zapadu. Zopet je ona temna in odurna moč na delu, ki leži kakor skala nad pravicami malih narodov. Ono, proti kateremu smo hoteli javno protestirati, je s svojo podzemsko, ogromno pestjo seglo v Ljubljano in zadušilo naš upor.

Temna sila, ki reže in mesari narode, je v Ljubljani prepovedala, da pozdravi svoje rojake na jugu. Ogromno mora biti njena moč, da ne smemo v srcu naše domovine, v kulturnem središču slovenskega naroda izraziti svoje simpatije za lastne brate. Ljubljana ni več Ljubljana, temveč okupirano ozemlje.

Ljudje, ki imajo poklic, pljuvati na samoodločbo narodov, so pač tudi take predrznosti sposobni, njih predrznost ni nič manjša od njih naivnosti. Če mislijo, da bo Slovenec roko, ki bije po njegovi pravici, poljubljaj, ga ne poznajo.

Prepoved večerajšnjega shoda je za nas dokaz, da smo brezmejno požreznost in nesramnost sovražnega imperializma pravilno presodili, da smo upravičeno hoteli protestirati. Ta prepoved nas zamore le v našem moralnem uporu potrditi, ga zamore le povečati in poglobiti.

Roka, ki je segla večeraj popoldne v Ljubljano, bo vrgla po naši deželi vihar in spravila na površje ravno to, kar je hotela zatreti. Roka, ki so viseli na njej akcije, kuponi in zadolžnice, je bila signal, da mora vdariti ljudstvo na plan s svojo silo. Protest, ki bo prišel, bo vse drugače ustvarjen, kakor ta, ki so ga vdušili.

Prepovedani shod nam pa tudi kaže, kako resen je naš položaj. Okazuje nam,

da plavajo nad našo domovino nevidne sile, ki nas vladajo. Kaže nam, da živimo v vzduhu, ki etsni in duši naša prsa in ta zavest je za narod, ki ima v sebi kaj kremenca in ponosa, ponižujoča. Mi smatramo to za posmeh in sramotenje našega naroda. Da vržemo to sramoto za vse čase od sebe, moramo ljudstvo politično in gospodarsko organizirati in v tem leži naša rešitev.

Prepovedani shod naj pa da vsakemu izmed nas zavest, da imamo v naši deželi dve vladi: vlado in vlado vlade.

Delauski tabor.

Vspored za nedeljo, dne 15. rožnika:

Zjutraj peljejo vlaki pri navadnih vozniških cenah ob 4.55 in ob 7.57 minut. Po dohodu gorenjskega vlaka odhod na Šmarno goro. Ob pol 9. uri popoldne na Šmarno gori sv. opravilo, po opravilu I. slavnostni tabor, po taboru izredni občni zbor Jugoslovanske Strokovne Zveze, nato odmor. Po odmoru ob pol 2. uri II. slavnostni tabor, ki se bo vršil v obliki ljudske veselice. Na vsopredru razni govori, petje, godba, srečolov, šaljiva pošta in druga različna zabava.

Na Šmarni gori se bodo razprodajale razglednice dr. Kreka in ministra Gostinčarja. Razprodajal se bo tudi »Slavnostni spis«.

Nasvidenje na Šmarni gori!

Slavnostna delavska predstava v Ljudskem domu

se vrši danes ob pol 9. uri zvečer. Igra se Ksaver Meškova »Na smrt obsojenika«. Vstopnice so v predprodaji v Jugoslovanski Strokovni Zvezi, Jugoslov. tiskarna, II. nadstropje, še danes od 8. do 12. ure popoldne, in od 1. do 3. ure pop., potem v pisarni Ljudskega doma, Ljudski dom, I. nadst., od 6. do 8. ure zvečer ter eno uro pred predstavo pri blagajni.

Ljubljanskim udeležencem šmarnogorskega delavskega tabora, ki se odpeljejo na vozovih.

Vsi udeleženci in udeleženke naj se zbero točno do šeste ure zjutraj pred Ljudskim domom. Ob šesti uri točno se odpeljemo proti št. Vidu. Tudi vozovi, ki dojejo iz okolice, naj se zbero do šeste ure zjutraj istotam, da se potem skupno odpeljemo. Vozovi naj bodo po možnosti okrašeni. Želimo tudi obilo narodnih noš.

Poklonitev dr. Kreku.

Oril! Zberite se danes točno ob pol 5. uri popoldne pri cerkvi sv. Petra v Ljubljani, da odkorakamo ob tričetrt na pet na pokopališče k Sv. Križu.

Društva in drugi se zbirajo ob Krekovem grobu na pokopališču pri Sv. Križu. S pokopališča skupen odhod v mesto.

Slavke na Francoskem.

LDU Berlin, 12. junija. (DKU Zakasnelo.) Deutsche Allgemeine Zeitung poroča iz Haaga: »Nieuwe Bureau« javlja glede stavk na Francoskem: Dejstvo je, da zahteve francoskih delavcev niso samo industrijalne, temveč tudi politične. Francoski delavci se drže odločno. 500.000 stavkujocih kovinarjev zahteva obnovitev mirovne pogodbe na podlagi 14 točk Wilsonovih. Tudi stavka 50.000 rudarjev na severnem Francoskem in izraža svoj gnus nad mirovno pogodbo. Delavci pariške podzemeljske železnice poudarjajo da ni mogoče izhajati s 7 in pol franka na dan. Enako se izražajo tudi stavkujoci uslužbenci prodajalnic in zalog, dobivajoči komaj po 2 in pol franka na dan. Francoski železniški delavci so sklenili, da popolnoma ustavijo obrat, ako bi se poslale čete na Rusko.

Železničarsko gibanje.

LDU. Pariz, 7. junija. (DKU. — Zakasnelo.) »Figaro« podrobno poroča o železničarskem gibanju, ki se razvija proti naredbam zveznega vodstva. Večeraj se je vršilo burno zborovanje, ki se ga je udeležilo 10.000 železničarjev. Iz množice so se čuli razburjeni klici proti vladi, zlasti proti Clemenceau-u. Razni govorniki so zahtevali odpoklic čet iz Rusije, amnestije in nadaljevanje demobilizacije. Generalnega tajnika, ki je nastopil proti preuranjeni stavki, so prekricali s klici: Ziveli sovjeti! Zivela revolucija! Zivela komuna! Ko je izjavil, da bo delavska konfederacija organizirala v najkrajšem času s pomočjo Angležev propagandni teden, so ga prekinili s klici: Poznamo le eno edino internacionalo, to je moskovsko! — Množica je zahtevala, da tajnik odstopi. Vendar pa je izjavil nato tudi zastopnik ekstremne smeri, da je proklamacija generalne stavke v tem trenutku nemogoča.

Sprejeli so nato resolucijo, ki povdarja, da protirevolucijska akcija vlade že dosti dolgo trpi, da ruski, ogrski in nemški revolucionarji uporabljajo načela, ki jih Francozi le oznanjajo in da ostane razlastitev kapitalistov na dnevnem redu. Resolucija odobrava, da se vojaki in mornarji ne odzivajo poklicu k nepostavni sklicanim manevrom in zahteva, da se takoj ustavi prevažanje čet, vojnega materiala in oskrbovalnih potrebščin. Izvzeti so vlaki za dopustnike. Na ta način naj se onemogoči vladna akcija proti stav-

kam in proti revoltujočim narodom. Shod je bil zaključen s živio-klici na revolucijo in delavsko internacionalo.

Zvečer je sklical Clemenceau ministra za notranje stvari, ministra za javna dela, pariškega vojaškega guvernerja, železniške in zrakoplovne ravnatelje in policijske prefekte, da se posvetujejo, kaj storiti, ako izbruhne železnič. stavka.

Delavska konfederacija, katere načelnik se drži sočasno pomirjujoče taktike, je priobčila manifest, ki slika francoskemu ljudstvu stavkarsko gibanje kot pojav, ki je v tesni zvezi z določitvijo osemurnega delavnika in ima svoje kali v draginji. Delavski razred da ohrani stavkam ta značaj.

Poziv splošne delavske zveze.

LDU. Versailles, 12. junija. (DKU.) Poslovni odsek splošne delavske zveze (Confederation generale du Travail) izjavlja v danes priobčenem pozivu, da so vlada in delodajalci prešli vsa svarila in pozive delavcev; vsled tega izbruhajo v Parizu in v provinci številne stavke, ki izvirajo iz odpora proti osemurnemu delavniku in iz stalno naraščajoče draginje.

Gospodarski izvor tega gibanja je jasen in delavstvo mu hoče tudi ohraniti ta značaj. Zveza ve, da obstojajo ne glede na gnotne, tudi socialne zahteve, ki so delavstvu zelo pri srcu. Zveza je pripravljena, začeti primerno akcijo za te zahteve in pripravila njih uresničenje. Od poslednjega narodnega odbora je prejela zveza naročilo, da izvede vse njegove ukrepe. Zveza ne pozablja, da se je narodni odbor izrekel za nujnost amnestije in demobilizacije, proti vsakršni vojaški intervenciji v Rusiji in za skorajšnjo izvršitev mirovne pogodbe.

Že prihodnji teden bodo odpotovali zvezni delegatje v vse pokrajine, da tam pomestne in podeželne delavce poučijo o socialnih zahtevah. Ker so angleške delavske organizacije sklenile ravno tako akcijo, jih je zveza pozvala k skupnemu postopanju. Odgovor angleških delavcev in uspeh zvezinega propagandnega tedna bo sta odločilna za čas, kdaj se ima s to akcijo pričeti.

Na vlado in parlament se obrača zveza s sledečim pozivom: Dobro poznate ogorčenje in nezadovoljstvo, ki se je pojavilo v izbruhu momentane stavke. To so posledice politike molka in okpnosti, da se je danes popolnoma pozabilo slovesno obljubo, ki nam je govorila o svetovnem miru in o plodovitem sodelovanju vseh narodov na polju dela. Zveza izjavlja, da morejo biti čim naprej rešeni vsi gospodarski

LISTEK.

Marij Kogoj:

Memorandum

k izjavi organizacije članov slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani, glede skladatelja Ant. Lajovica.

Letošnjo pomlad v aprilu se je zgodilo, da je del tukajšnjega dijaštva v gledališču napadel skladatelja Lajovica in ga hotel iztirati iz gledališča, češ da se je njegova gospa udeležila demonstracije proti »Ugrabljeni Evelini«. Čudnost tega dogodka nas radi svoje bedaške redkosti mora nekoliko pri sebi zadržati, kajti v svoji brezumnosti prekaša ono, kar se je bilo zgodilo na Dunaju ob priliki velikega razburjenja na koncertu Arnolda Schoenberga, kjer so se nekateri v svoji preveliki gorečnosti bili nekoliko zgrabili. Ne moremo razumeti, kako so imenovani prišli do tega, da opravljajo v gledališču podobne posle, zlasti ker vendar ni mogoče, da bi ti ljudje bili branili umetnost proti g. Lajovicu in njegovi ženi, ki se je, kolikor je znano, razburjala nad uprizorjeno takratno demonstracijo.

Skladatelj Lajovic je med svojimi vrstniki oni, ki se je s svojim ustvarjanjem preril najbolj v ospredje; v celotni glasbeni produkciji, ki se je v Sloveniji organizirano razvila od svojih početkov, ki se

gajo dobro stoletje nazaj, je skladatelj Lajovic, oni nad katerega bi stežka mogli postaviti koga izmed ustvarjajočih vse te dobe; on je tista osebnost, ki je s svojimi deli slovensko glasbeno produkcijo poglobila in izboljšala tako, da bi ga, kolikor je slovenska glasbena literatura meni do sedaj znana, morali ceniti pred vsemi drugimi zdanjimi in dosedanjimi skladatelji, dasi imamo v preteklosti in sedanjosti mnogo več glasbenih talentov, kakor jih poznamo dosedanje naše zbirke, javnost in privatniki. Izmed živčih se ta skladatelj odlikuje po onem visokem umevanju umetniškega delovanja, vsled katerega pošilja v javnost umetniško dobro preizkušene, strogo izdelane skladbe, kar ga dela posebnega spoštovanja vrednega. Edini, ki bi ga nadenj ne mogli postaviti, bi bil Jakob Gallus, ki pa ne pripada tej dobi, ki se je organično razvila do sedanje, ampak stoji — najbrže radi svoje odsotnosti za časa svojega življenja — osamljen v zgodovini slovenske glasbe in je nanjo do sedaj brez pravega vpliva. Predstavimo si torej zdajle to, kako poznanje glasbene umetnosti mora biti lastno tem ljudem, kako umetniško čuteče mora biti to dijaštvo, da je moglo napraviti to, kar se je tisti večer bilo zgodilo. Ljudje, ki čutijo v sebi nagnjenje delati v javnosti red, po naših mislih spadajo na vsekakor druga mesta, saj so tudi takšni poklici, kjer bi še mnogo uspešneje udeleževali svoje moči.

Po tej eni stvari pa se je zgodila tisti večer še druga. Od dijaštva napadenega je tajnik konsorcija z njegovo gospo odpeljal v intendančno ložo, kjer je razžalila celokupen igralski stan s tem, da je izrekla, da bi jo ženo sedeti z igralci v isti loži. Kake stopnje žalitev je to, ve vsakdo, saj jih je slišati pač vsak dan. Ali člani slov. narod. gledališča so iz te bagatele napravili kamelo, kakršne še nismo videli. In postavili so jo na ta veliki oder: Kakor v listih priobčena izjava organizacije članov slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani pravi, so igralke in igralci izrekli, da ne nastopijo, dokler se oseba, ki jih je na tako »sramoten način« žalila, nahaja v gledališču, najsi bi tudi bila predstava onemogočena. Podobnih izjav od gledališč sicer še nismo vajeni, pač pa jih je slišati večkrat po nekaterih mestih na elektr. žel., kjer se včasih voznik z vso silo postavi, da mora katera oseba z voza, ker sicer ne vozi, češ, da je za vožnjo odgovoren in v razburjenosti torej ne sme voziti; le da je včasih taka kaprica ob veliki preobremenosti voza vendarle bolj motivirana. Če je izmed igralcev kdo res bil žaljen, si bo, če na to žalitev toliko da kakor omenjena organizacija, gotovo znal priskrbeti zadoščenja drugače. Kajti to ne more biti prava žalitev, če kdo nerad sedi v družbi s kom, saj bi tudi od igralcev morda vendar vsak ne sedel rad v družbi z vsakim, pa naj je tudi igralec.

No, nesrečnika sta zapustila gledališče, kjer je v zadnjih trenutkih tajnik konsorcija z besedami udaril v g. Lajovica in ga obsul z žalitvami. Par dni na to je deputacija omenjene organizacije iskala zadoščenja na domu skladatelja Lajovica in ga tudi dobila. Ker se je pa branila, da bi mnogo huje žaljenemu od tajnika konsorcija hotela preskrbeti zadoščenja in tudi po izjavi g. Lajovica, da si bo zadoščenje poiskal sam, imenovala nastop g. Gradiša za pravilen, je torej sodniški postopanje pokazalo njegovega nastopa nepravilnost. Mene vsa ta stvar, vkolikor je osebna, prav malo zanima, kar sem povedal, naj bo povedano v javnost cele zadeve.

Na tem mestu nas v prvi vrsti zanima, ali je mogoče, da bi postopanje zgoraj omenjene organizacije, v slučaju, da bi igralci slov. narodnega gledališča bili gotovo od koga razžaljeni, res bilo pravilno. Dotične organizacije izjava, ki je na časopisne novice o nameravani demonstraciji proti Lajovičevim skladbam ob priliki koncerta Pirkove in Doubravske, bila dana v javnost, vsebuje izpoved, da od gledališča nikdo ne namerava demonstrirati proti tem skladbam, pač pa da je bil napravljen sklep, da od članov gledališke organizacije ne bo nikjer in nikoli na glasbenih prireditvah kdo proizvajal kompozicije skladatelja Lajovica, dokler zadeva ne bo urejena. Pridejana je trditev, da je izdelana

po stavkah izjavljani, kakor tudi vsi mednarodni socialni problemi, kojih rešitev vse prebivalstvo nujno zahteva.

Ali bodo to hoteli? Ali bodo parlamentarci in vladar vendar enkrat to razumeli? V imenu organiziranega delavskega razreda poudarja »Confederation generale du Travail« še enkrat to resnico in prevzema nase vse odgovornost, kajti odločena je, podpirati sedanje stavke in je trdno prepričana, da s tem delavskim željam ugoditi.

Za samoodločbo zatiranih narodov.

LDU. Berlin, 8. junija. (DKU. — Zakasnelo.) »Združjenje narodov, ki trpe nasilje« in »Varstvena zveza za obmejne in inozemske Nemce« je imela sinoči veliko zborovanje zoper zaslužjenje narodov. Že eno uro pred začetkom zborovanja je bil ogromni prostor »Philharmonie« prenapolnjen in več sto ljudi ni moglo več v poslopje. Zborovanje se je razvilo v impozantno mednarodno manifestacijo za samoodločbo zatiranih narodov in za varstvo manjšin po vseh deželah. Med navzočimi si videl skupine Turkov, Bolgarov, Indov, Egipčanov, Ircev in zlasti mnogo nemških Američanov. Ko je predsednik, ameriški polkovnik Emerson, prebral pritrjevalne dopise, so dobili besedo zastopniki inozemcev. Razen drugih je govoril legacijski svetnik Pozzi, ki je zgovorno zagovarjal pravico do samoodločbe nemških Avstrijcev. Koncem zborovanja so soglasno sprejeli nastopno resolucijo, ki se razpošlje brezlično vsem narodom: »Prvo mednarodno zborovanje, zborujoče po izbruhu vojne prvokrat v Berlinu, obiskano od tisoč in tisoč mož in žena, burno ugovarja proti nasilnemu miru, potem ko so govorili po en Egipčan, Nemško-Avstrijec, Alžajčan, Indec, Irec, Osman, Nemec iz Ostmarke, Palatinec, Saarec in Renovec, Šlezvik-Holštajnovci in Vlamci. V blaginjo človeštva zahtevamo mir pravice in sporazuma, da uglasimo pot upravi narodov. Mirovne pogodbe o pravici do samoodločbe so posmeh duhu Wilsonovih načel. Zahtevamo pravico neodvisne samoodločbe za vse zatirane narode in dele narodov ter gospodarsko varstvo manjšin po vseh deželah sveta. Nečuvne žrtve svetovne vojne, vsled katerih so trpeli vsi narodi, morajo imeti za posledico svetovni preobrat, ki prinese vsem tlačnim narodom svobodo in ki stori konec moritvi narodov za vekomaj. Le tako more dobiti svet trajen mir. Ta binkoštni klic pošiljamo vsem narodom sveta s prošnjo, duhu človeštva pomagati do zmage.«

Za pravičen mir.

Ali je mogoče rešiti mir?

LDU. St. Germain en Laye, 8. junija. (DKU. — Zakasnelo.) »Daily News« objavljajo pod naslovom »Ali je mogoče rešiti mir?« članek, ki pravi, da pomenjajo mirovni pogoji, kakor se danes stavijo, smrtno obsodbo, ne samo za osrednje države, ampak tudi za liberalizem celega sveta. Ti pogoji pomenjajo zmago prusovstva, ki je od ene skupine držav prešlo na drugo, zajedno pa tudi smrtno obsodbo za vse cilje, zaradi katerih so angleški možje šli v vojno. Članek spominja na govor, ki ga je imel Lloyd George v prosincu 1918 in v katerem je izjavil: Nemčija je zavzemala važno svetovno mesto. Ni naša želja

in ni naš namen, da ji za bodočnost to mesto omajemo ali uničimo; kar pa hočemo, je to, da izpodbijemo Nemčiji upanje v militaristiško vladanje in jo prisilimo, da vse svoje moči posveti velikim in koristnim svetovnim nalogam. Konec članka pravi pod naslovom »Kaj se mora zgoditi?«: Govori se, da Wilson, Orlando in Lloyd George zahtevajo ustne razprave, Clemenceau pa da se temu edino pravilnemu in koristnemu načelu protivi. Clemenceauju povedati, da so liberalci s svojo potrpežljivostjo pri koncu. Vsak pošteni želi, da se najde sporazum potom pravičnosti in ne potom maščevalnosti. Pot pa k temu sporazumu vodi preko mize in ne preko nasilnih grenkosti not, ki izključujejo vsako razpravljanje, vsled česar odklanjamo, da se kdorkoli izločuje iz zveze narodov. Razoroženju Nemčije mora zajamčeno slediti splošno razoroženje. Pravica samoodločbe gre sovražnim ravno tako, kakor zveznim narodom in prebivalcem Gorenje Šlezije, Zapadne Prusije in saarskega okoliša mora biti dana možnost, da si prosto volijo svojo domovino. Gospodarska neodvisnost Nemčije se mora upostaviti in njeno ljudstvo mora imeti pravico, da živi, dela in upa. S temi premembami mirovne pogodbe ne nameravamo zniževati mere pravične kazni, pač pa hočemo izključiti maščevalnost.

Belgijske delavske stranke za pravičen mir.

LDU. St. Germain en Laye, 7. junija. (DKU. — Zakasnelo.) »Humanite« poroča: Z ozirom na odgovor, ki ga pričakuje Nemčija od zveznih držav, izjavlja generalno vodstvo belgijske delavske stranke v posebni resoluciji: 1. Mir mora biti pravičen, da se zavaruje proti nadaljnjim vojniam. 2. Kršilo bi se pravice samoodločbe, ako bi se deli nemškega in litavskega prebivalstva spojili z Veliko Poljsko. 3. Vselesile si ne smejo prilastiti nemških kolonij pod pravno pretvezo zmage, kajti nemogoče je industrijsko deželo, kakor Nemčijo, oropati vseh kolonijalnih surovin in trgov, ne da bi se s tem ustvarjalo v Evropi trajno nevdržen položaj. 4. Nemčija se ne sme prisiliti, da pod pretvezo povračila škode podpiše menico in bianco. 5. Nujnih garancij proti morebitnemu nemškemu napadu ne gre iskati toliko v brezkončnem oboroževanju in vojaškem zasedanju nemških pokrajin, kakor v doslednem razoroževanju. 6. Za glasovanje v kantonih Malmédy in Eupen, ki se ima vršiti za vsak okraj posebej, se mora sočasno s prisilnim glasovanjem zagotoviti popolna glasovalna svoboda. 7. Izkoriščanje saarskih rudokopov ne sme biti prikrit povod aneksiji.

Trajni mir nemogoč.

LDU. Amsterdam, 8. junija. (DKU.) Amerikanec William Bullitt, ki je svoj čas sestavil poročila o položaju v Rusiji in je pozneje ko je bila mirovna pogodba priobčena, odstopil kot član ameriške mirovne delegacije, se je ustavil ob svojem povratku v Zedinjene države v Londonu, kjer je poročal senatni komisiji o svojem postopanju. Poleg tega je imel razgovor z zastopnikom socialističnega »Daily Herald«, kjer je izjavil: Ako bi bil Wilson vstrajal pri javnem bojevanju za svoje ideale, namesto pri boju za zaprtimi durmi, bi bil zmagal. Dosedanji sklepi, ki jih je izrekla mirovna konferenca glede Italije, Francije, Ogrske, Vzhodne Pruske, Gdanskega, Shantunga in saarske kotline, onemogočujo trajni mir.

Za izpremembo mirovni pogojev.

LDU. Amsterdam, 12. junija. (DKU. — Zakasnelo.) Socialistični »Daily Herald« javlja: Mirovni pogoji se morajo izpremeniti in sicer brez odlašanja. Ponovno čitamo, da je Francija proti privolitvam. V resnici pa nasprotujejo privolitvam le nekateri francoski nazadnjaki, dočim se prevrat med francoskimi delavci že začelja in razširja. Stari diplomatje žive v prošlosti in morejo videti v bodočnost le skozi meglo lakomnosti in hinavstva. Prošlost plameni pred njihovimi očmi, a oni so slepi. So ljudje brez nad in izginiti morajo ter se umakniti delavcem.

Wilsonovo pismo.

LDU. Lyon, 13. junija. (Brezlično.) Predsednik Wilson je povodom sestanka, ki ga bo imelo britansko združenje za zvezo narodov v petek v takozvanem Albertu, naslovil na predsednika združenja, lorda Roberta Cecilja, nastopno pismo: »Podpisane konvencije o zvezi narodov je prvi formalni čin, ki vodi k ustanovitvi dejanske zveze narodov. Neprecenljive važnosti je, da pojmi sedanjí rodovi to pogodbo in da se ravnajo bolj po duhu, ki jo preveva, kakor pa po besedi, ki jo izraža. Nepoučeno javno mnenje v državah, ki so podpisale to zavezo, bi moglo neprestano ogrožati svetovni mir. Delovanje za prepoved duha in voljo narodov, ki so združeni v tej zavezi, se mora obnoviti in nadaljevati brez prestanka, tako da se morejo vsi verjeti o tem, kaj premore zveza narodov za pospeševanje mednarodne sloge in svetovnega napredka. Sedanja prilobnost nima primere v povestnici človeštva. Preverjen sem, da si prizadeva britansko združenje za zvezo narodov, osrečiti prebivalstvo britanskih otokov in prekomorskih dominijev z vsemi mogočimi ugodnostmi, ki izvirajo iz zveze narodov. Upam, da bo njegovo delovanje plodonosno in da bo izpodbujalo tudi gorečnost drugih sorodnih društev. V vseh državah, ki spadajo k zvezi narodov, se more zagotoviti mir samo z vztrajnim delom in s pomočjo smotrenih, pravičnih in prostovoljno sklenjenih zavez; nobeno delo ni plemenitejše in nujnejše kot to.

Razna poročila.

Italijanska nasilja.

LDU. Split, 11. junija. (DDU.) Doznava se za nekatere podrobnosti poslednjih dogodkov na Visu. Že v nedeljo zjutraj je maršal pozval karabinjerje in predsestnike mestnih društev ter jim je rekel, da se želi z njimi spoznati in biti z njimi v dobrih odnosih. Obenem je izjavil, da je usoda Visu že določena in da bo gotovo pripadel Italiji. To je bil meščanom vsekakor znak, naj bodo mirni, kadar pridejo Angleži. Ti so drugi dan v resnici obiskali Vis. V ponedeljek je že ob 13. italijanska torpedovka javila prihod Angležev. Tedaj so začele po mestu hoditi patrle treh do štirih karabinjerjev. Ob 14. se je prikazala ladja splitskega pučkega poglavarstva »Porer«, na kateri so bili Angleži. Občinstvu, hotečemu na obalo, so karabinjerji zabranjevali dohod na najsirovejši način. Italijanašem, ki so šli z italijanskim poveljnikom Sportiellom na ladjo, je bil dohod popolnoma prost. Nekateri meščani, ki so to videli, so hoteli do obale; razkropili so jih siloma. Ob tem so zaprli

več naših ljudi. Sam italijanski poveljnik je ukazal karabinjerju, naj zapre mladeniča Rada Zrotoviča. Aretiranje so potem v vojašnici tolkli, tako da se je slišalo njih javkanje. Nekaterim meščanom se je vendarle posrečilo, priti na ladjo in razložiti Angležem vsak dan ponavljajoče se nasilje italijansko po mestu. Pri obisku Angležev so zopet aretirali več oseb, med njimi ribiča Gospodinoviča, težaka Luko Gizdaviča in Jakoba Prebonjo. Aretirali so tudi več ljudi, ki so z bližnjega brega mahali Angležem v pozdrav.

Kritika ententne politike v Rusiji.

LDU. Rotterdam, 7. junija. (DKU. Zakasnelo.) Kakor poroča »Nieuwe Rotterdamsche Courant« iz Londona, je v seji angleške poslanske zbornice dne 6. t. m. izjavil liberalni voditelj Lean, da zadene krutost blokade tudi one, ki za krivice med vojsko niso odgovorni. Izrazil je nado, da se blokada kar najprej odpravi. Lean je ostro kritiziral politiko angleške vlade na Ruskem in izjavil, da so bržkone stavili na napačnega konja, ko so se odločili, podpisati Kolčaka, ker je bil navidez zmagovit. Zagovarjajoč se, je dejal Churchill, da Anglija na Ruskem ne postopa samostojno, marveč da se nadaljuje politika proti Rusiji po skupnem preudarku z Zedinjenimi državami, Francijo, Italijo in Japonsko.

Za milejše pogoje Avstriji.

LDU. London, 12. junija. (DKU.) »Westminster Gazette« piše z ozirom na zahteve, ki so bile stavljene Avstriji, naj bi zavezniški opustili idejo, da morejo doseči veliko odškodnino od juridične osebe, ki se je razkadila. Iz 6 milijonov Nemcev v novi Avstriji je moči iztisniti v najugodnejšem primeru le malenkost. Pravtako brez koristi bo, ako se ji prepove zveza z Nemčijo. Dosti verjetnejše je, da se Avstrija ne priključi Nemčiji, ako ohrani svojo prostost in lahko začne novo življenje brez težkoč, kakor če ji nalože težko denarno globo in izreko svoj »veto«, ker bi se temu njen narodni ponos protivil.

Papežovo posredovanje pri ententi.

LDU. Nauen, 13. junija. (Brezlično.) Papež je dal po kardinalu Gasparriju sporočiti kolinskemu nadškofu, kardinalu von Hartmannu, odgovor na spomenico nemškega episkopata o izgonu nemških misijonarjev. Papež izjavlja, da je v tem vprašanju nujno posredoval pri antanti in poroča, da je ponovno odposlal odločen opomin, ako bi ostalo vse to brez uspeha, si bo pridržal papež ureditev usode teh mnogostevilnih misijonarjev, ki so izgubili svoj dosedanji delokrog.

Francoski general na Slovaškem.

LDU. Lyon, 13. junija. (Brezlično.) Iz Prage poročajo: Francoski general Paris, bivši vrhovni poveljnik ruskih legij, je odpoval v Slovaško.

Japonska armada na Rusko.

LDU. Amsterdam, 8. junija. (DKU. Zakasnelo.) »Daily Herald« z dne 6. t. mes. objavlja brezlično poročilo iz Moskve, da v zvezi s priznanjem admirala Kolčaka namerava ententa poslati mu na pomoč veliko japonsko armado.

Ruski car živi?

LDU. Berlin, 12. junija. »Berliner Tageblatt« javlja iz Lugana: »Epoca« objavlja porazgovor kneza Zubova, ki je umoril Rasputina. Knez, ki se je dosedaj mudil kot gost carice-matere na Malti, je izjavil, da ima povod domnevati, da ruski

sklep popolnoma upravičen, in da so docela prepričani o njega pravilnosti, ker končno, da vendar igralski stan ni nikak izmeček ljudstva, da bi se moral pustiti žaliti, ne da bi nato reagiral. Kar pa nas v interesu slovenske glasbe v najvišji meri mora zanimati je, da so v organizaciji združeni podvzeti iste korake pri svojih stanovskih tovariših na Hrvaškem in v Srbiji, ter da jim v dosego njihovega zadoščenja ni zadostovala država, v kateri prebivajo, ampak da so razen tega v svojem sklepu zato morali seči preko nje, s tem da so smatrali za potrebno, dati ista navodila tudi svojim stanovskim organizacijam na Češko, kar jim po njih misli pač nikdo ne more zameriti.

Za člane slov. narodnega gledališča je bil sklep, da Lajovičevih skladb ne bodo proizvajali, če itak odveč, kajti če bi izostalo, kar so to sezono javno prednašali, bi se poznalo zelo malo, saj so vendar njegovih pesmi oni peli komaj več kot nič. K popolnemu omalovaževanju slov. glasbe od strani gledališkega vodstva skozi vso sezono se je le še priklopil bojkot skladb komponista Lajovica, s čimer se je glasbena neprodukcija slovenskih glasbenih del tako povzdignila, da bo slovenska pesem za našo javnost, ki že tako v glasbi o Slovencih vsled redkih reprodukcij malo ve, nepoznana lepota, s katero bo po krivdi proizvajajočih v največji razdalji. Razume se, da je naše sedanje glasbeno stanje radi svoje trhljivosti nevzdržno in da se bo zbolj-

šalo, a skrbeti nam je zato, da se čimprej to zgodi. Glede Lajovičevih skladb izjava zanika nameravanje demonstracije in imenuje mesto nje sklenjeni bojkot, kot da je za tak javen protest milejša oblika od demonstracije, kar je sicer glede zunanega hrupa res, vendar pa bo vsakomur jasno, da jo močno stopnjuje. O popolni upravičenosti njihovega sklepa bi utegnili dvomiti torej vsi tisti, katerim bi bilo popolnoma razumljivo, če bi vsi užaljeni čisto navadno od časa žalitve zaradi mene morda nikoli več, ne igrali ali peli skladb dotičnega skladatelja, ki bi jih bil res žalil na kak sramoten način. Da bi pa igralci tak sklep z upravičenostjo mogli napraviti kot organizacija, nam bodo užaljeni težko dokazali, če bi tudi zato uporabili vso svojo bistrumnost.

Kake pripomočke bo treba poklicati na pomoč, da bomo razumeli, kako je omejena organizacija prišla do tega, da ji je postalo potrebno, poslati takšen sklep v Srbijo in na Hrvaško, dajati direktivo izven države ter s tem diskreditirati našo glasbo in vplivnost naših skladateljev, mesto da bi skrbeli, da vse to kolikor mogoče povsod prodre, kar bi ostala njih naloga, tudi če bi bili užaljeni, zato bi pač rabili kakega psihijatra. Ali da so se te stvari zgodile dandanes, v času, ko bi se morale strniti vse moči v tem, da se s kulturo vpliva na pravo rešitev sedanjega političnega položaja, da se tako uredi, da bi nas svet moral slišati in poslušati, nam

kaže, okoli katere osi se suče razmišljanje užaljenih. Organizacija članov slov. narodnega gledališča si je s tem sklepom dala najubožnejše spričevalo, zato užaljenim najbrž nobeden ne bo tega ravno zameril, kar v svoji izjavi tudi pričakujejo. Da je tako početje pravilno in upravičeno, tega si pri najboljši volji ne moremo misliti, preveliko je v svoji malenkostnosti. Povdariti nam je, da torej dotične organizacije postopanje, sklep in navodila, za slučaj, da bi igralce bil skladatelj resnično tudi žalil, smatramo za popolnoma neutemeljeno, ker pomeni prenašanje osebnega nesoglasja v umetnost, ker z bojkotom umetnin hoče doseči osebno spravo. Še vse drugače neosnovana pa sta izjava in sklep, ki sta bila pred par meseci izdana iz osebne užaljenosti gledaliških članov, kolikor so združeni v organizaciji, če tako kvečjemu težko besedo moramo vzeti za pravo žaljenje; kajti g. Lajovic vse te stvari sploh ni bil deležen in kot tak torej ne more biti kriv kake žalitve, saj vsakdo vendar razume, da sta gospod in gospa Lajovic dvoje. In če bi jih bila res tako razžalila, kako pride on do tega, da ga napadejo na tak način in da zato bojkotirajo njegove skladbe? Po tej poti pridemo počasi morda tudi do tega, da bodo napovedali vojsko skladbam kakega komponista, ker je igralce na podoben način razžalila njegova teta. Ali jih je bila gospa Lajovic razžalila, in če jih je, kakšne stopnje žalitev je to bila, mislim, da bo iz že

povedanega vsakomur jasno. Razen vsega tega je deputacija organizacije na domu skladatelja, pač radi miru, bila zadobila zadoščenje za one besede, ki so se igralškemu oboju tako zamerile, da bi iz te zamere kmalu napravili svetovno afero, če bi bilo v njih moči, dati z uspehom direktivo še dalje.

Da se igralci ne pustijo žaliti, je čisto v redu, ali nikan naj ne mislijo, da se komponisti morajo pustiti. Ali očitno izjava ne smatra, da je zadeva urejena, kar posnemamo iz tega, da je izšla tako pozno in s tako vsebino, četudi sta deputacija in skladatelj dobila vsak svoje zadoščenje. Organizacija se potemtakem gotovo ne strinja s tem, da ga je dobil tudi skladatelj, kakor mu ga je že tudi prej odrekla v zasebnosti. Postopanje g. Lajovica je vsekakor pravilnejše in vse bolj upravičeno kakor postopanje organiziranih igralcev, ki so brez vsake podlage za to malenkostno stvar napravili toliko nepotrebnih korakov in se s tem postavili v podobno luč, kakor svoječasn tenorist Drvota, ki je na najlepši način pokazal, kako ga je moj smehljaj bil spraval do tolikega razburjenja, s tem da me je pri neki aranžirki na odru počastil z naslovi, ki bi me najbrž napotili, da bi tudi tako nastopil proti njemu; od tega časa me je zadržalo največ, da nisem maral takega osmešenja gledališča, kakor bi nastalo, da je pred otvoritvijo imelo proces. Marij Kosori.

car, carica in vsa carjeva obitelj žive in so na varnem. Oteči da so bili po naročilu Anglije in z angleškim zlatom. Car živi menda, preoblečen v menihi, v oddaljenem samostanu na polotoku Krimu.

Belgija francoskim veljakom.

LDU. Lyon, 13. junija. (Brezlično.) Iz Bruslja poročajo: Povodom belgijskega narodnega praznika dne 22. julija bo prišel v Bruselj predsednik Poincaré. Obiskal bo tudi mesto Liege, kateremu bo izročil insignije častne legije. Liege pripravlja predsedniku francoske republike sijajen sprejem ter mu bo izročilo častno svetinjo, ki ima na sprednji strani simbolno sliko, ki predločuje pobratimstvo med Belgijo in Francijo, na zadnji pa upodablja junaško brambo mesta proti Nemcem. Razen tega organizira mesto veliko manifestacijo na čast maršalu Fochu in ministrskemu predsedniku Clemenceau-u, pri kateri bo izrazilo prebivalstvo Liegea svojo hvalečnost tema dvema kovačema zmage. Clemenceau-u bodo poklonili zlato soho, predstavlja jočo zmago, delo kiparja Petita, maršalu pa časten meč s slonokoščenim ročajem.

Obnovljen promet.

LDU. Amsterdam, 9. junija. (DunKU. - Zakasnelo.) Interatlantiki komite v Haagu je naznanil nizozemskemu pomorskemu trustu, da so zedinjene in asociirane vlade sklenile, obnoviti promet s Čehoslovaki, Poljaki, Nemško Avstrijo, Rumunijo in Jugoslavijo. Za izvoz preko nezasedenega ozemlja Nemčije je treba dovoljenja interatlantikega komiteja.

Na poletu iz Pariza v Carigrad ponesrečil.

LDU Lyon, 12. junija. (Brezlično.) Letalec Lafont, ki je v četrtek jutraj odplul z letališča v Bourgu pri Parizu, da izvrši polet iz Pariza v Carigrad, je bil prisiljen, spustiti se na tla nekaj kilometrov vzhodno od Luneville, ker se mu je poškodoval aparat. Letalec je ostal nepoškodovan.

Politične novice.

Na občnem zboru »Slov. kat. akad. Starešinstva« je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija: »Na občnem zboru slov. kat. starešinstva v Ljubljani zbrani člani protestirajo proti vsem krivicam, ki jih trpi slovensko ljudstvo v okupiranem ozemlju, zlasti tudi proti deportaciji duhovnih voditeljev našega slovenskega in hrvaškega naroda. Z veliko žalostjo protestiramo proti deportaciji škofa dr. Mahnič, največjega kulturnega delavca na slovenskem jugu. Slov. kat. akad. Starešinstvo protestira proti krivičnim odločbam pariške konference, ki hoče slovenskemu in hrvaškemu delu jugoslov. naroda odtrgati samovoljno najlepše in najzavednejše dele ter jih izročiti na milost in nemilost tuje-rodnih držav. Izjavljamo, da takega krivičnega miru, ki se nam obeta v Parizu, ne priznamo in da bomo napeli vse sile, da zmagamo pravico.«

Slovenija protestira! Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 13. junija: Nadaljnje izjave, v katerih se najodločnejše protestira proti nasilnemu in krivičnemu trgatju slovenskih mej, so dole deželni vladi za Slovenijo od sledečih javnih in političnih korporacij: Mestno županstvo Ormož; občinski odbori Razvanje pri Mariboru, Mokronog, Trebelno, Št. Janž na Dolenjskem, Črnomelj; nadalje iz območja ptujskega okrajnega glavarstva občine: Breg, Dragovič, Drstelja, Hajdin, Iršovci, Levancji, Ločič, Sv. Marko, Obrež, Pobrežje, Rogatec, Rogoznica, Sodinci, Spuhlja, Središče, Sv. Tomaž, Trnovci, Varena, Vinterovci in zdravilišče Rogaska Slatina. Krajevne organizacije J. D. S.: Rogaska Slatina, Zagradec in Št. Vid-Zatičina.

Italijani jočejo. Pod naslovom »Celovec okupiran!« prinaša rimska »L' Idea Nazionale« z dne 9. junija t. l. sledeče: »Vsed srbske okupacije Celovca posluje odslej koroška vlada v Špitalu ob Dravi.« K temu poročilu pristavlja še sledeči komentar: Jugoslovani se smejejo platoničnim »veto« antante in ne izgubljajo časa. Ta vest, katero smo morali po zadnjih dogodkih vsak trenutek pričakovati se potrjuje danes oficijelno. Kaj pravi k temu antanta? Kaj pa delajo pooblaščenca, ki so se sestali v Celovcu ali Kranju? Kaj dela, predvsem, italijanska delegacija na konferenci šem ... (v Parizu).

Vprašanje Reke v ameriškem senatu. »L' Idea Nazionale« z dne 9. t. m. poroča: New York 7., Lodge čita v senatu apel Reke. Senat sklene pozvati vlado, da mu predloži popolni tekst mirovne pogodbe. Nato prečita senator Lodge brzojavko reškega poslanca Ossoinacka, v kateri poziva senat združenih držav naj ne dopusti, da se izvrši največja krivica v zgodovini: onemogočenje dokaza spontane, enoglasne volje reškega ljudstva, ki hoče priti pod Italijo.

Proti Ossoinacku. »Le Radical« piše 11. t. m. pod naslovom »Plebiscit na Reki«: Na tem mestu smo priobčili pismo Ossoinacka, ki se izdaja za pooblaščenca Reke. V tem pismu izjavlja v imenu reškega občinskega sveta, da ta ne bo sprejel nobene odločitve mirovne konference, katera bo nasprotovala zahtevam zastopnikov mesta. S temi izjavami dokazuje stari kandidat grofa Tisze svojo predrznost. Govoriti v imenu občinskega sveta, ter ga poleg tega še imenovati narodni svet, ne daje govorniku posebnega pooblastila, kajti občinski svet ni bil izvoljen od prebivalcev, ampak je bil »sfabriciran (fabrique)« od italijanskega poveljstva, ki je proti pravilom premirja odstavilo legalno oblast mesta. — Vse to je podobno veliki komediji. — Preostane še plebiscit. Zakaj bi se tega ne poslužili? Jugoslovani ga zahtevajo in so prepričani, da bi se pri svobodnem glasovanju, to se pravi, če bi bila Reka zasedena ne po Italijanih, ampak po zaveznikih, dokazala resnična upravičenost njihovih zahtev.

Dnevne novice.

Promocija. Danes ob 12. uri opoldne bo na zagrebškem vsučilišču promovirana za doktorja filozofije g. gimnazijska profesorica Božena Kraljeva. Častitamo!

Umrl je 4. t. m. v Žrnovnici v Dalmaciji cand. med. g. Kazimir Bošković.

Spomenik nadporočniku Malgaju. Našemu domačemu junaku v borbi za osvoboditev domovine, Franc Malgaju, nadporočniku, ki je dal svoje mlado življenje za naše ideale, nameravajo rojaki iz Št. Jurja ob juž. žel. postaviti trajen, dostojen spomenik. V ta namen se je osnoval odbor zanesljivih mož iz Št. Jurja, ki pobira prispevke. Prva zbirka med domačini je donesla takoj okoli 1800 K. Vsi smo ljubili in spoštovali vrlega našega vzor-junaka Malgaja in silno nas je vse potrla njegova, dasi idealna smrt. Zato s tem pozivljamo tudi vse druge rodoljube, da doprinesejo darove za podvižanje dostojnega spomenika našemu vrlému junaku. Spoštujemo najbolje in najpoštenjevalnejše naše može, in če jih nismo bili vredni! Prispevke je vposlati blagajniku odbora za Malgajev spomenik g. učitelju Alojziju Recelj v Št. Jurju ob juž. žel.

Slovensko planinsko društvo nanašanja turistom, da je z današnjim dnem odprta koča na Veliki planini nad Kamnikom. Preskrbljena je z vsemi potrebnimi živili in pijačo.

Vabilo k sestanku inženirjev mariborskega okrožja. V svrhu važnega pogovora v stanovskih in strokovnih vprašanjih se vabijo inženirji mariborskega okrožja k sestanku v četrtek 19. t. m. ob desetih. Kraj sestanka: Tegetthofova ulica števil. 45, II. nadstropje, desno (nasproti glavnega kolodvorja). V imenu sklicatelja inž. Mohorčič.

4% državno posojilo. Pri Kranjski deželni banki v Ljubljani je bilo podpisano 4.867.000 K 4% državnega posojila. Med temi so podpisali: Mestna hranilnica v Radovljici 300.000 K, Komisija začasno vodstvo in likvidacija dež. uprave 100.000 K, Ivan Röger za »Prvo občno zavarovalno družbo zoper nezgode in škode, glavni zastop za Slovenijo« v Ljubljani 30 tisoč kron, Hranilnica v Kočevju 50.000 K, Jakob Herg, Vinski vrh, 30.000 K, Gozdarski urad Snežnik 10.000 K.

K pomanjkanju stanovanj. Prejeli smo: V Ljubljani primanjkuje stanovanj, tako pišejo dan za dnevom časniki. Belijo si gospodje glave, kam da bi spravili invalide, bolnike, šolo za invalide itd. Po deželi pa stoji prazne graščine, parki, vrtovi in zemljišča onih močotcev, ki bi nas potapljali v žlici vode, ako bi zmagala gnala Nemška Avstrija. To gospodo pa pardonirajo, namesto da bi posegli z jekleno roko ter rekvirirali prostore v korist naše države. V Mokronogu stoji prazen grad s parkom in vsemi potrebščinami, ki je last nemškega odvjetnika dr. O. Vallenstschag-a v Ljubljani. Zakaj se to ne izroči javni uporabi, posebno tistim, ki so nepotrebno prelivali kri za prusko pikelhavo? Našim junakom bi bil to zaslužni raj, državi v korist in Ljubljani v olajšavo.

Adjuta avskultantov in pravnih praktikantov so se zvišala na ta način, da dobi avskultant ali pravni praktikant po zadovoljivi 4 mesečni službi poleg letnega adjuta 2100 K še podpore mesečnih 25 K, po zadovoljivi 8 mesečni službi pa še diferenco med temi prejemki in prejemki 10. čin. razreda 1 stopnje z vsemi dokladami vred. Našo predvčerajšnjo tozadevno notico popravljamo v toliko, da dobi praktikant t. k. o. j., ko vstopi, adjutom. Ker bo vsled velikega pomanjkanja sodnikov napredovanje v sodni službi gotovo mnogo ugodnejše, kot je bilo doslej, bi bilo priporočljivo, da bi se naši juristi v izdatnem številu posvečali temu stanu.

Na ustanovnem zasedanju za gluho-neme v Ljubljani se bodo s pričetkom šol-

skega leta 1919/20 vnovič sprejemali gluho-nemi šolobvezni otroci na prošnjo re-diteljev in njih namestnikov. Pogoji za pri-pust k pouku, oziroma za sprejem v zavod so: 1. Gluhonemost ali takšna stop-nja gluhosti, da se dotičnih s poslušom ne more naučiti glasovnega jezika; 2. izpol-njeno sedmo in ne še prekoračeno dva-najsto leto življenja in 3. primerna teles-na zmožnost in sposobnost za izobraže-vanje. — Za sprejem so brezpogojno iz-ključeni bebasti, slaboumni in božjastni otroci, potem otroci, ki imajo nalezljive bolezni in druge telesne hibe. Prav tako se ne morejo sprejeti otroci, katerih go-vorila niso zmožna, da bi se priučili gla-sovnega jezika, nadalje otroci, ki so v ve-liko meri kratkovidni ali daljnovidni in ki močijo posteljo. Sposobnost za izobraže-vanje se dokaže s posebno preizkušnjo, ki jo je prebiti v zavodu; dan in ura te pre-izkušnje se razglasita ob svojem času. — Gojenci morajo v dobi svojega izobraže-vanja v zavodu dobivati stanovanje in hrano proti plači letnega zneska 300 K. Ako se uboštvo dokaže, se preskrbovalni stroški lahko znižajo ali popolnoma izpre-gledajo. Notranji gojenci dobivajo vso preskrbo v zavodu, vendar jih morajo ti-sti, ki so jih dolžni preživljati, preskrbeti s predpisano vrhno obleko in s potreb-nim perilom. Notranji gojenci morajo pri-nesti s seboj v zavod te-le oblačila v do-brem stanju in zaznamovana, in sicer de-čki: 2 gornji obleki, klobuk in zimsko suk-njo, dvoje čevljev, 6 srajc, 6 spodnjih hla-č, 6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in de-žnik; deklice: 2 zgornji obleki, klobuk ali ruto in zimsko jopico, dvoje čevljev, šest srajc, 6 spodnjih kril, 6 hlač, 3 naprane jo-pice, 3 predpasnike, 6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in dežnik. — Prošnje za pri-pust k pouku, oziroma za sprejem no-tranjih gojencev v zavod, naj se do dne 25. junija 1919 vložijo pri ravnateljstvu ustanovnega zavoda za gluho-neme v Ljub-ljani. Prošnje je opremiti z nastopnimi li-stinami: a) z rojstnim listom, b) z izpriče-valom o cepljenih kozah, c) z zdravniškim izpričevalom o gluho-nemosti, z napoved-jjo, kako je nastala, in o telesni zmožnosti, d) z domovinskim listom, d) s šolskimi na-znanili, če jih dotičnik ima. Kadar se pro-si, da bi se dotičnik sprejel za notranjega gojenca, je vrhu tega priložiti izkaz o pre-moženju ali zavezno pismo, da bo plače-val po 300 K preskrbovalnih stroškov na leto, ali pa naj se priloži ubožno izpriče-valo, napravljeno v zakoniti obliki.

Sestanek štajerskih užit. uradnikov se je vršil dne 8. junija 1919 v Narodnem domu v Celju. Predsednik sestanka, gosp. Matija Pumer iz Mozirja, je vse navzoče tovariše pristrčno pozdravil, nakar je od-dal besedo gosp. Josipu Zorku, vodji užit. urada v Celju, ki je v obširnem govoru razpravljaj o bedi in siromaštvu štajerskih dacarjev, katerega ni mogoče več prenašati. Zahteval je energično, da se štajerskih užit. uradnikov ne sme ločiti pri plači od kranjskih, ker vendar opravljajo enako službo, živijo v isti Jugoslaviji, ter morajo prenašati enako draginjo. Povdarjal je, da so sami krivi, ker se niso poprej pobrigali, upali so pač, da bo vlada to sama uredila, a ker se po tako dolgem času ni nič storilo, so primorani vladi staviti zahteve, o katerih upajo, da jih bo odobrila, ker ni nič pretiranega, ampak samo toliko, da bi lahko tudi štajerski užit. uradnik živel, kot se človeku spodobi, kar pa sedaj ni več mogoče. Opozoril je tudi vse navzoče tovariše, naj svojo službo še naprej vestno opravljajo, z zaupanjem, da jim bo vlada položaj v kratkem zboljšala. Sestavila se je primerna resolucija, s katero se podasta dva tovariša v Ljubljano k vladi. V odbor so se izvolili sledeči tovariši: Josip Zorko, Celje, predsednik; Matija Pumer, Mozirje, njega namestnik; odborniki: Franc Cajhen, Maribor; Martin Srehočan, Trbovlje; Fe-liks Krašovic, Poličane; Josip Lukman, Vransko. Namestniki: Aleksander Frideri-h, Konjice; Juri Pfarfant, Št. Peter, Sav. dolina; Franc Koder, Rače pri Mariboru.

Rodica pri Domžalah. Na binkoštni ponedeljek ponoči so odpeljali »boljševiki« na Rodici posestniku Cedilniku brejo kravo. Ker pa je krava težko hodila, so jo v nekem prostoru v Domžalah pustili. Gos-podar je mislil, da je že ob njo. Kako je bil vesel, ko jo je zopet zagledal, si lahko vsak misli. Kdo jo je odpeljal, se še ne ve.

Slovenski orožniki v Hercegovini. Podpisani pošiljamo vsem Slovincem in Slovenkam obilo pozdravov iz Hercego-vine: nar. Rozman Pero, Horjul; nar. Ko-mac Stefan, Boh. Bistrica; podnar. Golob Andrej, Bukovo; podnar. Sedelšek Ivan, Luče; podnar. Klemenčič Martin, Sv. Jurij ob Ščavnici; podnar. Košmerlj Vekoslav, Loški potok; podnar. Abram Vincenc, Draga; podnar. Blažič Anton, Gorica; pod-nar. Koren Peroslav, Sv. Florijan; podnar. Zagar Florijan, Osilnica; podnar. Zerzut Ivan, Tolmin; podnar. Kovačič Ivan, Mari-bor; podnar. Skok Jože, Vreme; podnar. Habe Ivan, Črni vrh; Jerebinšek Franc, Žiče; podnar. Smolič Vekoslav, Trebnje; nar. Perjavec Rado, Sežana; podnar. Ma-

rušič Janez, Gorica; nar. Kralj Vekoslav, nar. Roje, nar. Marolt Stefan, podnar. Pi-rih Jakob, Cerklje; podnar. Ropotar Toni, Mlakar Franjo, Puševac Franjo, Knap Jo-že, Maribor; Kalc Toni.

Prepovedan uvoz ogrskih bankov-cov. Po naredbi finančnega ministra je v ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slo-vencev prepovedan uvoz bankovcev po 5 K in 10 K, ki jih izdaja ogrska sovjetska vlada in prejemanja takega denarja kot plačilno sredstvo v privatnem in javnem prometu.

Ljubljanske novice.

LJUBLJANČANI! LJUBLJANČANKE!

V soboto 14. rožnika 1919 poklonitev na gomili jugoslovanskemu prvoboritelju dr. Kreku! Ob 6. zveč. vsi na dr. Krekov grob pri Sv. Križu!

Ij Danes popoldne na grob dr. Krekal Danes ob pol 5. popoldne se zbira kršč. socialne organizacije pred cerkvijo sv. Pe-tra, da skupno odkorakamo na grob oče-ta naše misli dr. Kreka. Dolžnost vsakega člana naše organizacije je, da izpolni spo-minu na dr. Kreka svojo dolžnost! Deloda-jalce prosimo, naj vpoštevajo slavnost na-šega dne in naj dajo delavcem in uslužben-cem prsto!

Ij Ruski gostje. Z vlakom, ki se od-pelje iz Zagreba ob 13. uri, pride jutri e zvečer v Ljubljano ruska misija, ki jo vodi e. grof Bobrinski in ki se je pred kratkim ga mudila v Belgradu. Na ljubljanskem glavni-m kolodvoru bo slovesen sprejem. na

Ij Finančni minister Momčilo Ninčičo-v Ljubljani. Ljubljanski dopisni urad jav-lja dne 13. junija: Finančni minister dr. v Momčilo Ninčič dospe v Ljubljano jutriz-dopoldne.

Ij Seja načelstva K. T. D. bo danes, v i-soboto, popoldne ob pol štirih.

Ij Nova maša na Rakovniku. Jutri ob-haja svojo prvo sveto mašo v svetišču Ma-rije Pomočnice na Rakovniku č. g. Vink. Lovšin, in sicer ob pol desetih. Sam mu-zikalično nadarjen si je izvolil Perezijevo mašo, ki se bo proizvajala s primernim orkestrom.

Ij Odsek romanistov slov. dru-štva ima svoj prihodnji sestanek v pone-deljek 16. t. m. ob 20. uri 30 minut v-re-stavraciji Narodni dom.

Ij Demonstracije proti razkosanju slo-venskega naroda. Cel teden smo se pri-pravljali na veliki protestni shod, ki bi se bil moral vršiti včeraj popoldne na Kon-gresnem trgu. Vse je bilo pripravljeno za ta shod, ki bi bil jasno izrazil zahtevo na-šega naroda po popolnem narodnem uje-dinjenju. Zadnji trenutek, štiri ure pred na-povedanim začetkom shoda, pa je vojaška oblast shod prepovedala, iz ozirov na zu-nanjo politiko. Kljub prepovedi se je zbra-la na Kongresnem trgu velika množica lju-di, ki se je takoj pridružila tržaški mladini, katere je prikorakala na trg s trobojni-co prepevajoč narodne pesmi. Pozivu tr-žaške mladine, naj se priredi po mestu ob-hod, ker je bil shod prepovedan, se je mno-žica takoj odzvala in se razvrstila v velik sprevod, ki je šel skozi Wolfovo ulico pred mestno hišo in od tu pred palačo deželne vlade. Med obhodom je množica prepevala narodne pesmi, manifestirala za jugoslo-vansko Gorico, jugoslovanski Trst, Istro, Korotan, Prekmurje, Reko in Dalmacijo. Poleg manifestacij pa so se čuli tudi naj-različnejši demonstrativni klici proti itali-janskemu imperializmu.

Ko je prišel sprevod z Bleiweisove ce-ste skozi Prešernovo ulico zopet na Mari-jin trg, sta stala tam v bližini Prešerno-ga spomenika dva italijanska častnika, ki sta na vsak način hotela zadostiti svoji ra-dovednosti. Kljub temu, da stt morala ta-koj sprevediti, da jih množica ne bo trpela v svoji bližini, se nista hotela odstraniti. Niti pozivu policije, da naj se odstranita, se nista hotela odzvati, s čemer sta doka-zala namen izzivanja. Šele po ponovnem energičnem nastopu policije sta se odstra-nila. S tem je bil preprečen tudi povod za kak incident. Pri tej priliki smo videli po-množene policijske straže. Dohodi do ho-tela Uniona, kjer stanujejo tudi italijanski člani ententne komisije, so bili vojaško in policijsko zastraženi.

Ljudje, ki odločujejo v Parizu o naši usodi, naj izpredvidijo, da naš narod ne bo priznal njihove odločitve!

Ij Avtomobilisti, motociklisti. V Ljub-ljani se namerava ustanoviti »Slovenski avtomobilni klub«, katerega namen ne bo samo, gojiti avtomobilni šport, ampak biti tudi vsem članom in interesentom brez-plačno na razpolago glede izbire in renta-bilitete avtomobilov posameznih tvrdk in tipov. Kratke prijave za pristop naj se bla-govoljivo poslati na naslov: dr. Lampret, Ljubljana, Rimska cesta 18 do 25. t. m., nakar bo sklican tozadevni občni zbor. — Pripravljalni odbor.

Ij Zveza služkinj se v nedeljo popol-dne ob lepem vremenu korporativno ude-leži delavskega tabora pod Šmarno goro.

Zbirališče je v Šiški pri cerkvi, odhod ob dveh popoldne.

Ij Več srca! Kakor že znano, se je zadnji čas ustanovilo društvo za služkinje v Ljubljani. Vsak človek bi tem ubogim trpinkam privoščil par uric na teden (n. pr. v četrtek), da si kaj zase poskrbe in popravijo, ter par ur (5 ur) v nedeljo, da si malo nadihajo svežega zraka, ko že vsaka mravlja leze na sprehod. Znano je tudi, da je naša vlada to odobrila. Kljub temu se dobe še gospodinje, ki ob nedeljah niti do sedmih svojim služkinjam ne dajo prosto, ob četrtrkih pa samo z godrnjanjem, ali pa sploh nič.

Ij Kopališče Slon od danes naprej deloma odprto. Več se izve istotam pri blagajni.

Ij Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 1. do 7. junija 1919. Število: novorojencev 20, mrtvorojencev 1, umrlih 24; od umrlih je domačinov 14, tujcev 10. Umrli so: za jetiko 6, med njimi dva tujaca, vsled nezgod eden, radi samomora eden, za različnimi boleznimi 15, za pljučnico eden. Med njimi je tujcev 10, iz zavodov 15. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za malarijo (4 bivši vojaki, 6 vojakov) 10.

Ij Licencovanje bikov plemenjakov. Dne 3. junija 1919 se je v mestni klavnici vršila komisija, ki je imela nalogo pregledati vse bika plemenjake v mestnem okoliščini in določiti njih sposobnost za plemenitev. Žalostno dejstvo naših živinorejskih razmer je, da je pripeljal k tej komisiji samo en posestnik svojega bika plemenjaka. Ta komisija je na mestu konstatirala, da je v Ljubljani veliko število krav in telic, da pa ne odgovarja temu številu, število sposobnih bikov plemenjakov. Ker je vsled dolgoletne vojne naša živinoreja jako veliko trpela, treba je, da jo dvignemo v prejšnji stan, oziroma do viška razvoja. Vsled tega mora vsak posamezni kmetovalec živinorejec ravnati se po zakonih, ki so postavljeni v varstvo naše živinoreje. Za plemenitev goveje živine mora biti v vsaki občini na sto krav in telic vedno na razpolago 1 bik plemenjak, ki mora biti od dopuščevalne komisije spoznan za sposobnega za plemje. Pri plemenjakih je velikega pomena, kakšne pasme da je, starosti, mere, na kar se pri nas skoro nikjer ne gleda. Zarod goveje živine postaja vsled napačnega ravnanja vedno slabši in živinoreja trpi na razvoju. Po zakonu je določeno, da je treba za vsakega bika plemenjaka, ki se ga dopušča, sklep dopuščevalne komisije, ki se izreče o sposobnosti bika. Le taki biki, ki dobe posebne dopustilne liste in ki so bili po dopuščevalni komisiji spoznani za sposobne, se smejo uporabljati za plemje. Zato je treba, da se naši živinorejci bolj zanimajo za razglase in razpise, ki se tičejo naše živinoreje in da polagajo važnost na reje goveje živine, ki ima posebno v današnjih časih veliko pomena.

Narodno gledališče.

Drama.

14. junija, sobota: Pelikan. — Abon. C 2/63.
15. junija, nedelja: Pelikan. — Abon. A 2/63.
16. junija, ponedeljek zaprto.
17. junija, torek: Listnica Bouborouth. C 65.

Opera.

14. junija, sobota: Madame Butterfly. — Abon. A 64.
13. junija, nedelja: Madame Favart. — (Obhajanje 100 letnice Offenbacha.) Izven abonma.
16. junija, ponedeljek: Madame Butterfly. — Abon. B 64.
17. junija, torek zaprto.

Nainovejšje.

KRALJ PETER SE VRAČA V SRBIJO.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Belgrad, 13. junija. Kralj Peter se vrača iz Grške v Srbijo. Stanoval bo v Arangelovački Banji.

SPOPAD MED PROTIČEM IN PRIBIČEVIČEM.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Zagreb, 1. junija. Današnji »Obzor« poroča iz Belgrada, da je pri večerajšnjem ministrskem svetu prišlo do ostrih nasprotij med ministrskim predsednikom Protičem in ministrom za notranje zadeve Pribičevićem. Pribičević je zapustil posvetovanje ter se v avtomobilu odpeljal na dom. V zasebnih in parlamentarnih krogih se živahno komentira ta axodus Pribičevića. Pričakuje se, da v prihodnji seji narodnega predstavništva pade odločitev, ki zavisí od strank, ki niso v demokratski zajednici.

IZ MINISTRSTVA PREHRANE.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Belgrad, 13. junija. Ministrstvo prehrane pripravlja ukaz o napredovanju uradnikov in nameščenih ministrstva

prehrane. Imenovanih bo več tajnikov in inspektorjev. Namestili se bodo tudi dijaki.

LJUDSKA STRANKA V HERCEGOVINI.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Zagreb, 13. junija. Iz Mostara javljajo, da so se ustanovili o binkoštnih praznikih v Čerinu, Podhumcu in Gorancih odbori ljudske stranke. Ljudstvo stopa povsod z navdušenjem v vrste ljudske stranke.

POLITIČNI SHODI V BOSNI ZOPET DOVOLJENI.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Zagreb, 13. junija. Belgrajska »Pravda« poroča, da je vlada zopet dovolila v Bosni in Hercegovini politične shode.

RUSKA DEPUTACIJA V ZAGREBU.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Zagreb, 13. junija. Danes ob 18. uri zvečer se je vršilo predavanje ruskega odbora. Govoril je grof Bobrinski, bivši predsednik ruske dume, o ciljih in nalogah jugoslovanske-ruske vzajemnosti.

FINANČNI MINISTER DR. NINČIČ V ZAGREBU.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Zagreb, 13. junija. Finančni minister dr. Momčilo Ninčič, ki se je včeraj in danes tu posvetoval z raznimi ravnatelji denarnih zavodov, se odpelje jutri v Ljubljano.

NOV LIST V ČRNI GORI.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Cetinje, 13. junija. Danes je tukaj izšla prva številka novega lista »Narodna Reč«, glasila mladinskih organizacij. List obeta, da bo mnogo pripomogel k narodnemu ujedinjenju, ki je potrebno posebno v tem delu naše države, ki je tako izpostavljen italijanskim intrigam.

VIDOV DAN V SARAJEVU.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Sarajevo, 13. junija. »Prosveta« ter ostala hrvatska in srbska prosvetna in kulturna društva so sklenila prirediti na Vidov dan veliko slovesnost v spomin za naše osvobojenje in združenje padlih junakov. Slavnostni govor bo na mestu, kjer se je izvršil atentat 1. 1914.

AFERA VANČAŠ.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Sarajevo, 14. junija. V aferi Vančaš je vložil danes državni pravdnik na vrhovno sodišče ničnostno pritožbo.

ZAPLENJENA IZJAVA JUGOSLOVANSKEGA ŠKOFA.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Split, 13. junija. V zadrskem »Narodnem Listu« je bila izjava nadškofa Pulišića, da se je izjavil za jugoslovansko Dalmacijo, zaplenjena.

PROTEST SPLITSKE OBČINE.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Split, 13. junija. Splitska občina je poslala mestu Zagrebu brzojavko, v kateri se izjavlja solidarno z zagrebškim protestnim shodom. Tekst brzojavke je v listu »Nova Doba« cenzura zaplenila.

PRVI ODTISI NOVIH DINARSKIH BANKOVCEV.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Zagreb, 13. junija. Prvi odtisi novih dinarskih bankovcev so bili danes predloženi v odobritev finančnemu ministrstvu. S končnoveljavnim tiskanjem se še ni pričelo.

PLOVBA PO DONAVI.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Belgrad, 13. junija. Mirovna konferenca v Parizu je sklenila, da se stavi plovba po Donavi pod mednarodno kontrolo. Za predsednika mednarodne kontrolne komisije bo imenovan angleški admiral Trubrich.

POČITNICE ZA SRBSKE OTROKE.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

m Split, 13. junija. Občinski odbor je sklenil, da preskrbi potrebno, da omogoči čez šolske počitnice bivanje ob morju večjemu številu sirot iz Srbije.

ITALIJANI STRELJALI NA HRVATE.

LDU Split, 12. junija. (DDU) Potniki poročajo, da so se vršile včeraj v Veli Luki povodom prihoda parnika »Porer« z angleškimi častniki velike manifestacije. Narod je pozdravljaval goste. Približali pa so se karabinijeri, nastavili strojnice in začeli na ljudstvo streljati. Narod se je razbežal po hribu, se nato zbral in razvil jugoslovansko, ameriško in angleško zastavo. Karabinijeri so množico zopet obkolili in jo s streljanjem prisilili na predajo. Angleški častnik je posredoval pri poveljniku italijanskih ladij. Ni še znano, koliko je bilo žrtev.

LDU Split, 13. junija. (DDU) Iz Orebiča poročajo, da so deportirali dva naša mornarja, ki sta se obrnila na italijansko oblast za potno dovoljenje na Reko. Pri-

jeli so ju, češ da sta jugoslovanska vojna obvezanica, ki sta hotela dezertirati.

TURŠKA DELEGACIJA V PARIZU.

LDU Dunaj, 13. junija. (ČTU) »Neue Freie Presse« poroča iz St. Germaina, da je včeraj dospela turška delegacija v Vauclon pri St. Germainu pod vodstvom Damat Ferid paše, vsaka vladajočega sultana. Delegacija obstoji iz preizkušenih pristašev Francozov.

POLJAKI VPADLI V SLOVAŠKO.

LDU Praga, 13. junija. (ČTU) Nepotrjene vesti javljajo, da so Poljaki vpadli v Slovaško, in sicer v dveh komitatih, ki jih zahtevajo zase. Poljske čete so zavzele določene postojanke.

RUSKA VOJAŠKA MISIJA V PRAGU.

LDU Praga, 13. junija. (ČTU) Danes je dospela vojaška misija, ki jo je odpisal general Denikin v sporazumu s Kolčakom. V nekaj dneh odpotuje v Pariz.

SLOVAŠKI PROSTOVOLJCI.

LDU Bratislava, 13. junija. (ČTU) Minister Šrobar je v posebnem proglasu pozval vse Slovake v starosti od 18. do 36. leta, naj gredo prostovoljno v boj proti Mažarom. Vsi župani poročajo o številnem odzivu.

ČEŠKO - AMERIŠKA TRGOVSKA DRUŽBA.

LDU Praga, 13. junija. (ČTU) Pri ministrstvu za notranje stvari je bila vložena prošnja za koncesijo v svrhu ustanovitve čehoslovaške Comercial Corporation of America z delniškim kapitalom 10 milijonov kron. Družba bo imela svoj sedež v Pragi ter bo poslovala vzajemno s češko družbo, ki obstaja pod istim imenom v Ameriki in ki bo zvišala svojo glavnicu od enega milijona dolarjev na pet milijonov. Družba bo uvažala surovine iz Amerike, kot zameno za češko blago. Ustanovile se bodo podružnice v Bratislavi, Brnu, Zagrebu in Beogradu.

IZKAZNICE ZA OBLEKO NA ČEŠKEM.

LDU Praga, 13. junija. (ČTU) Od 21. t. m. se sme blago za obleko prodajati samo proti izkaznicam. Posebne komisije določajo množino, ki se sme prodati posameznikom.

Razno.

r Kletev Hopeovih diamantov. Winsor Me Lean, dedič čez sto milijonov dolarjev, najlepše oblečen otrok v Združenih državah, je neopažen ušel te dni svojim nadzirateljem, zbežal na ulico, kjer ga je povozil avtomobil do mrtvega. Mati dekova je lastnica slovitih Hopeovih diamantov, ki baje prinašajo nesrečo.

r Največja elektrarna na svetu. Iz Bamberga poročajo listom: Finančni odbor bavarskega deželnege zbora je odobrila prvo postavko v znesku 50 milijonov mark za stavbo ogromne elektrarne. Ves kapital za elektrarno bo znašal 250 milijonov mark. Stavba ima biti dograjena leta 1921.

r Orjaški aeroplan zdrobljen. Iz Pariza poročajo: Največji aeroplan sveta, trikotnik s šestimi motorji, se je razbil, ko je prvič zletel v zračne višave. Kapitan Haroling in pilot sta se ubila, večina posadke je pa ranjena. To je bil doslej največji aeroplan; vanj je šlo 92 ljudi. Zgrajen je bil v tvornici Tarrantovi v Byflutu v pokrajini Surrey. Kabina za potnike je 28 metrov dolga ter spominja na kabine, kakršne imajo podmorski čolni. Počez je meril 43 metrov. Da se je ta orjak mogel vzdigniti v nedozirne višine, je imel šest motorjev s 3000 konjskih sil.

r Kaj dela Viljemova družina. Prvi sin Viljem je 37 let star in hoče stalno ostati na Nizozemskem. Njegova žena z otroki biva naprej v svoji palači. Drugi sin Eitel Friderik živi v svoji vili Ingenheimu, tretji Adalbert je ostal v svoji vili Seeblicku pri Kielu. Četrty Avgust Viljem z družino je gost pri nekem veleindustrialcu. Peti Oskar živi pri tastu grofu Banewitzu v Meklenburgu na posestvu Bristovu. Najmlajši Joahim živi v Postupimi. Hči Viktorija Luiza, bivša vojvodkinja Brunšviška, živi pri tastu Cumberlandu v avstrijskem Gmundenu.

Ženska in barve. Vsak značaj, ali bolje, vsak duh si izbere one barve, ki so njemu najprikladnejše. Vse žene, ki se oblačijo v obleke oranžne, svetlo rdeče, rumene ali zelene barve, so hitre jeze, zamerljive, prepirljive in svojeglave. Ne verjuje onim, ki ljubijo vijoličasto barvo, a še manj onim, ki nosijo svetle klobuke, a ogibajte se onih, ki se oblačijo v črno. Črna barva je znak spletkarstva. Samo ta se oblači v črno, kdor se udaja črnim in težkim mislim. In ravno taki ljudje so kakor obsedeni v naklonjenosti proti črni barvi in sovražijo vse druge, ki se oblačijo v obleke drugih barv. Bela barva je barva onih značajev, ki sploh nimajo značaja; v belo se oblačijo navadno koketke. Rožičasto obleko nosijo navadno ženske, ki so stare nad trideset let. Vendar pa so ženske, ki ljubijo rožičasto barvo, vedre, duhovite, ljubeznive in vesele v življenju. Svetlo modra barva je

barva »lepe ženske«. Ta barva dobro pristaja vsaki dobi. Če so ti značaji nesrečni, tedaj si izberejo sivo barvo. V dneh sreče si izvolimo rožičaste in modre barve. Vijoličaste barve ljubijo one žene, ki so bile nekoč lepe, a zdaj niso več, ali ki so obdržale lepoto tudi v starosti. Zelena barva se redko komu prilaga.

Iz spominov stare pevke. V Turinu živi Virginia Bollabodati, starica 99. let, ki je bila svoččas slavna pevka. Ob priliki njenege godu je prejela mnogo obiskov in več časopisov je prineslo zanimivih podatkov iz njenege življenja. Nekoč je pela s takim uspehom, da so ponovili opero 28 krat zaporedoma. Občinstvo je pa bilo opere že sito, zato jo je izžvižgalo. Pevka je bila vsa obupana in je letela v sobo impresarija, kjer je sedel tudi minister Cavour in jokala. Cavour jo je tolažil rekoč: »Uboga gospica! Vi ste tako občutljiva za žvižge, da se takoj vidi, da niste bila nikoli za ministra.«

Prva telefonska knjiga mesta New York ni bila sploh nikaka telefonska knjiga, temveč le kos trdega papirja, ki je nosil imena vseh naročnikov na eni strani. — To je bilo leta 1876. V celem je bilo 252 telefonskih naročnikov. Če primerjamo sedanjo telefonsko knjigo, vidimo napredek, ki je bil dosežen v tako kratkem času, v času komaj ene generacije.

Pleme Kariba o smrti. Pleme Kariba pripoveduje, da je smrti kriva žena. Bog Kururuman je ustvaril same moške, ki so se zelo veselili življenja in niso poznali ne bridkosti ne smrti. Kururuman pa je imel ženo, ki je bila huda, ker njen spol ni bil zastopan na zemlji. Nekega dne je šla na zemljo in je ustvarila isto toliko žena, kolikor je bilo mož in jih je odvedla pred nje. »Kakšne nežne stvarice so to,« so dejali moški. Vsak je vzel eno in živel z njo v veselju. To pa ni trajalo dolgo. Žene so zahtevale od svojih mož zdaj to, zdaj ono, bile so zavide in so se prepirale. Tako je nastala zavist, prepri, boj, tatvina in ubojstvo. Bog Kururuman se je zelo razsrdil in poslal smrt na svet.

Zagrebška borza.

LDU. Zagreb, 13. junija. Zaključni kurzi na današnji borzi:

	Denari	Blago
Banka za trg., obrt in industrijo	440	445
Banka in hranilnica za Primorje na Sušaku, nove deln.	—	510
Hrvatska eskomptna banka	—	1375
Eskomptna in menj. banka, Brod	380	390
Hrvatska kreditna banka,	850	860
Narodna banka Zagreb	460	475
Obrtna banka	216	225
Poljedelska banka,	92	—
Prva hrvatska hranilnica	8000	8150
Srbska banka	840	860
Zemaljska banka,	700	705
Hipotekarna banka, Zagreb	350	365
Trgovinska banka	290	298
Ljubljanska kreditna banka	—	900
Rečka pučka banka, nove deln.	205	205
Slavonska banka za les. industr.	865	900

Vestnik S. K. S. Z.

* Iz Črnomlja. Versko in društveno življenje se v Belokrajini kljub političnim neprilikam svetovne vojske vsestransko razvija in je ponekod pokazalo že lepe uspehe. Marijine družbe, ki so v večini belokr. župnij pod spretnim vodstvom dobro organizirane, so priredile že več iger, predstav in shodov na raznih božjepotnih krajih, ki se kar prilagajo za društvene sestanke. Tako je Marijina družba v Semiču (nad 300 članic) napravila majniški izlet na prijazni Smuk nad Semičem, romantično idiličnem kraju, ki spominja na tabore in boje turških časov. Črnomeljska Mar. družba (nad 200 članic) je obiskala (ponedeljek po Duhovem) slavnostni, zgodovinski znamenit Žezelj, hrib s Kalvarijo nad Vinico ob Kolpi, s prekrasnim baročnim altarjem Mat. B., kamor tudi romajo iz vseh delov Hrvatske. — Tretji red je imel svoj redni občni zbor za Belokrajino 1. junija pri Treh Farah, kamor vsakega Belokranca najbolj vleče, ker je zgodovina Treh Far v najtesnejši zvezi z razširjanjem in preganjanjem krščanstva med Jugoslovani. Shod pri Treh Farah se je zaključil z veličastnim sprevedom, ki je bil sijajna manifestacija verske zavesti, kar mora naravnim potom vplivati na katoliški pokret in organizacije med Hrvatji; le treba k temu več spodbude in agitacije potom hrvaškega časopisja (novin). Kje je bolj pripraven kraj za verske in politične sestanke obeh bratskih narodov, kakor pri Treh Farah, na meji ob železnični postaji? Kraljica Jugoslavije, ki ima tu tri cerkve sebi posvečene, bo gotovo blagoslovljala vse take sestanke v svrhu verskega življenja in gospodarskega napredka. Pravo apostolsko delo izvršuje v tem oziru »kuča dobre štampe« oo, kapucinov na Reki, ki je s sto in sto tisoč brošuricami (vijenci) tedniki, mesečniki in knjigami započela novo dobo hrvatske katoliške književnosti.

Tudi društvene prireditve katol. izobraženih v Semiču in Črnomlju so pokazale da mladina umeva svojo nalogo in duh časa. K temu največ pripomore delavna duhovščina, ki vodi vse take prireditve. Črnomljska mladina obojeje spola je opetovano pokazala sijajne zmožnosti za dramske prireditve pod izvrstnim vodstvom g. kaplana Jalena. O Vel. Noči je priredil igro »Reveček Andrejček, o Duhovem po

ovno »Črnošolec« v največjo zadovoljnost občinstva. Mnogi skriti talenti so tu zakopani, ki bi bili zmogni za najtežje vloge in elali čast vsakemu odru na Slovenskem. epo je bilo in da rabim domači izraz baš gizdavo.«

* Orel v Trbovljah je priredil na binčno nedeljo v Društvenem domu veselogo »Brat Martin«. Igra je prav dobro spela. Vstopnice so bile že pred dnevi izprodane, tako da se bo igra prihodnje edeljo ponavljala. To pa kaže veliko zanimanje za Orla, pa tudi vnema zavednega občinstva do katoliške organizacije. Dasiivno so se stavile velike težkoče, so igralci vsi od brata Martina — poztvoalnega potujočega patra — pa do visokega politikarja Lipčeta vloge izvrstno reili. Želimo jim še več takih uspehov.

Prosveta.

pr Gostovanje gđc. pl. Miletičeve v Pelikanu«. Gerda je eterično, breztelesno bitje. Njeno bistvo je naivno podzestno filozofiranje in slutenje, kakor zanava, čuti in čuvstvuje star, nerazvit trok; zato je Miletičevi zelo nagajalo, jeno polnokrvno zdravje in kipeče življenje, Gerda ni Ibsenova naivka, temveč edno obremenjeno dete po svoji materi, e črte je Šaričeva boljše podala. Ravno ko zahteva vloga, da se ustvarja brez atosa, brez močnih kretenj, vse samo v apol razvitih sunkih, napol izraženih uvstvih. V toliko je vloga Miletičeva reobrnila sebi v prid, da se ji ni bilo trea boriti s svojim temperamentom za trindbergovo subtilnost. Ne iz morebitnega napačnega umevanja, iz tega izvira napačna interpretacija teksta na nekaterih krajih, n. pr. v drugem aktu, ko se rne Axel iz restavracije, kar je pa poravila s svojo igro ob začetku in koncu ruguga in koncu tretjega dejanja. Zelo orak in prisrčen je njen nastop, zvonek i osvajalen njen glas; sodel bi, da je romana interpretka Ibsenove Nore, s Strindergom bo vedno nekoliko navskriž, ravno ker razpolaga s preveč sredstvi. Karlar še pride, in pride naj gotovo, naj priese s seboj Noro. Ostali igralci so bili a spoznanje utrjeno šibkejši od premiee, samo Železnik je bil parkrat boljši. N. V.

pr Dr. Josip Natasović: Do ozore 1848. bojni pohod brodskih graničara. Sa 7 slika 1 kartom, dodadkom spisa Frana Kurela: »Odgovor na ove magjarske hartije, to je tužna Rothova vojska kući poučla.« / Zagrebu 1919. Dionička tiskara. Knjižica obsega 82 strani in ima kronološkičen omen ter je v marsičem zanimiva.

pr Njiva. Kulturni vestnik. Štv. 2. 1. etnik. Izdaja Višji kulturni svet v Trstu. V Trstu je začela izhajati tedenska revija »Njiva«, ki prinaša doneske naših leposlovijih in knastvenih pisateljev in je dokument zaše kulture na jugu in tudi naše žilave podjetnosti na jugu. Ni treba povdajati tako velik pomen ima danes tak list za naše brate, ki so popolnoma odtrgani od našega kulturnega središča. List izhaja na 16. straneh in ima zares čedno obliko. Vsebina 2. številke je: Dr. Ivo Šorli: Pogovori. Milan Skrbinešek: Osvald Alving. Marija Kmetova: Golobovi. Dr. Josip Agneletto: Svetovna vojna in gospodarski razvoj. Dr. Lavo Čermelj: O silah. Ferdo Kleinmayr: Otrok naj vzljubi prirodu. Pregled: Glasbeni, umetniški, naravoslovni. — Listu želimo napredka in obilo uspeha!

pr »Luč«. Osmi številka tega lista je izšla. Na prvem mestu prinaša članek N. Galkovskega: Naše smjernice. Matija Kolesič nadaljuje svoj spis o Ivanu Cankarju; spis je zelo zanimivo pisan, človek ga čita ko novelo. Dr. Djuro Kuntarič prinaša članek: Sukob dvoju mačeha. Ponavljamo stavek: Največja potreba katoliškega dijaštva je, da se povrne k učenju socijalnih problemov.« Janko Kralj ima v ti številki

Pesem obupanih in Dijalog o polnoči. Djuro Sudeta objavlja pesmi: Uskrsnuće in Jutro. Dr. Peter Rogulja piše: Med Slovincima (Bilježke iz dnevnika.) Sledi: Kulturni pregled in rubrika: Organizacija. Ta številka lista je zanimiva in dela čast uredniku in sotrudnikom.

„Razstava v Jakopičevem paviljonu.“

V »Slovincu« dne 10. t. m. je objavil nekdo pod krinko umetniške kritike nekaj praznih fraz, očitno z namenom, da vplete med nje naravnost izmišljene trditve! Ne zanima me, kakšni osebni nagibi so ga dovedli do tega čina in gotovo bi mu ne hotel kvariti njegovega skromnega užitka, če bi se zadeva tikala izključno le mene. Dotičnik pa zlorablja v dosego svojega namena umetnostno razstavo in vso slovensko javnost. Taki izbruhi so škodljivi splošni morali človeške družbe in jih je treba na vsak način onemogočiti. Obžalovanja vredno bi bilo, ako bi slovenski listi z objavljanjem gojili take duševne izrodke. Prepričan sem, da je prišlo dotično poročilo le pomotoma v list. —

V pojasnilo javnosti pa konstatiram, da kakega Jakopičevega kluba ni, da torej tudi ni mogel razstaviti (kakor trdi pisec), pač pa obstoja klub upodablajočih umetnikov »Sava«, čigar član sem poleg drugih odličnih umetnikov tudi jaz. Pa tudi ta klub ni razstavil. — Razstava obstoji iz dveh delov, kakor sem že enkrat poročal, in ne iz polovice in dveh četrtin, (kakor poroča pisec), in sicer I. iz razstave umetniškega naraščaja, kjer je zastopanih 12 razstavljavcev z 86 deli in II. iz razstave starih umetnin iz privatnih zbirk, ki šteje 30 števil. — Razstavo sem si omislil namenoma tako kakoršna je. Kajti potrebno je, da izve javnost, kaj ima upati od naše umetniške bodočnosti. Zato sem, in sicer ne oziraje se na kake klube ali društva, nabral dela mladega, za bodočo slovensko in jugoslovansko umetnost važnega naraščaja. Treba pa je tudi, da se umetniško vredna dela prešlih stoletij, ki sicer sploh niso pristopna občinstvu, javno razstavijo. Zato te vrste razstave tudi niso zadnje v mojem paviljonu. Pri razstavah namreč ni nikakor važno, da so pomladno sveže, ampak da so dobre in v stanu vplivati blagodejno na duševno in moralno življenje naroda. — Kar se pa tiče osebnega mnenja dotičnega pisca o vrednosti umetnin in o ureditvi razstave to me ne briga, to je njegova stvar, ampak svoje ime naj pove in naj se nikar ne skriva za listom in vali s tem odgovornost na uredništvo. — Končno pa prosim vso slovensko časopisje, da si stavi za princip, naj listi ne bodo plot, izza katerega streljajo posamezniki puščice s strupom osebne nejevolje, pač pa naj poročajo o vseh umetniških strokah in zadevah le zanesljivi strokovni poročevalci, ki prevzamejo s svojim podpisom odgovornost, da bodo umetniške prireditve tolmačene javnosti z resnostjo, kot je resen njihov namen. R. Jakopič.

Podaljšanje železnice St. Janž - Sevnica.

Že pred vojno se je o tem prepotrebem podaljšanju mnogo govorilo, pisalo in delalo, a razmere, v katerih smo živeli v stari Avstriji, so bile pač take, da nismo ničesar dosegli. Danes so se te žalostne razmere temeljito spremenile. Mesto sistema, ki je smotreno vsak gospodarski polet Jugoslovanov trajno uničeval, imamo sedaj državo in državnike, o katerih smo v dno duše prepričani, da jim je za gospodarski razvoj in procvit svojih državljanov. V tem globokem uverjenju stopamo pred forum centralne vlade s prošnjo za uresničenje toliko zaželjene in prepotrebne železniške zveze, ki jo utemeljujemo nastopno:

S Hrvatsko je danes spojena rodovitna in narodnih zakladov bogata Dolenjska le po ovinkih potom belokranjske železnice. Pri gradnji imenovane proge se je oziralo izključno na lokalne potrebe, vsled česar je ta železnica kot direktna zveza z jugoiztočnimi pokrajinami predolga; neuporabljiva pa kot prvovrstna prometna žila, zato ker je proga Bubnjarci—Karlo-

vac kaj površno in slabo zgrajena. Moralo bi se jo popraviti v celoti in po temeljitim popravilu usposobiti za progo prve vrste. Proga Reka—Zagreb je pa že itak preobremenjena.

Nujna in naravno življenska potreba je, da se spoji Dolenjska z novo prvovrstno progo St. Janž—Sevnica. Ta proga bi se dala lahko in lepo izpeljati na levem bregu Mirne od Tržišča do Sevnice, kjer bi se zvezala z južno železnico v Savski dolini. Tekla bi ves čas z malim padcem, ki pa nikjer ne prekorači 5‰. Mostiči čez Mirno bi ne delali nikakih težkoč. Le most čez Savo ob ustju Mirne bi bil večji tehnični objekt. Cela nova proga bi bila dolga le 12 km. Železnica Ljubljana—Trebne je že usposobljena za glavno progo, in črta Trebnje—St. Janž se z lahkoto popolni s preložitvijo v razvodu pri Trebnjem, kjer znaša tamkaj sedanja strmina 20‰ in z razširjenjem radijev v nekaterih krivuljah tako, da bi bili izpolnjeni vsi pogoji za dogradnjo prvovrstne glavne železniške zveze Ljubljana—Zagreb.

Imenovana spojitev St. Janške železnice bi upostavila prepotrebno zvezo z Štajersko, Hrvaško, Banatom in Srbijo po najkrajši poti, kar bi bilo tudi v strateškiem oziru največjega pomena.

Zanimanje za gradnjo te proge je veliko ne le pri nas v Sloveniji, kar potrjujejo priloženi sklepi občinskih zastopov, ampak tudi že v gori imenovanih pokrajinah. Saj bi bila ta proga eminentnega gospodarskega pomena za najrodovitejše in najbogatejše dele Slovenije, sploh Jugoslavije. Zgraditi bi se pa dala, kar je posebno razveseljivo, s primerno malimi stroški.

Obsežen promet, ki se vrši danes iz Dolenjske po ovinkih skozi Karlovac in Ljubljano v jugoiztočne pokrajine, nepotrebno obremenjuje obstoječe že itak preobložene proge Ljubljana—Karlovac—Zagreb in Ljubljana—Zidani most—Zagreb.

Pomisliiti je treba, da je samo šentjanski premogokop zmožen oddajati po tej progi po 12.000 vagonov premoaga, ako se obenem zgradi kratko 3 km dolgo dovlačnico Krmelj—St. Janž in omogoči dobavo premoaga iz Koluderskega rova. Razen tega imamo v obratu že tudi Mirenski premogokop, ki je sposoben za obsežno razširjenje in pomnoženje svojega dobavljanja, ter bi lahko oddajal letno 6000 vagonov po tej progi. Ves ta premog je primoran iskati si svoj trg v jugoizhodnem delu države.

Ta zveza bi tudi pospešila otvoritev novih premogov, ker je v Mirenski dolini še mnogo premoaga. Poleg tega še prav izrečno povdajamo, da je Mirenska dolina bogata v Jugoslaviji, na silno redki železni rudi, na manganu, cinku in svincu.

Vsi rudniki navedenih rud, so bili svoječasnno že v živahnem obratu, kar dokazuje velika carina, ki je uspešno delovala v Karmelu nad 20 let — dalje izvažanje železne rude na vozovih iz Hrastnega v 6 ur oddaljen Dvor pri Žužemberku, a le vsled slabih prometnih zvez niso zamogli trajno vzdrževati svetovne konkurence in vsled tega svoje delovanje prenehati.

Dolenjska je splošno bogata na lesu, zato kaj razvita lesna domača industrija, koje izdelke bi se izvajalo v ostale dele Jugoslavije.

Nasprotno pa je notranja Slovenija na žitu, živino- in prešičereji. Dokaz naši trditvi je dejstvo, da so bile te pokrajine navezane na uvoz iz bratskih pokrajin.

Vsa navedena dejstva dokazujejo dosti jasno prepotrebno nameravano zvezo.

To spomenijo je poslal Kulturno gospodarski odbor v Mokronogu deželni vladi za Slovenijo in vsem trem našim klubom v Narodnem predstavništvu. Spomenici so bile priložene izjave okoli 40 občin in pa načrt za železnico, katerega je izdelal ing. Zupanič. Upamo, da bo imela akcija za to prepotrebno železnico popoln uspeh.

Gospodarske novice.

g Češki finančni minister o vojnih dolgovi. Dr. Rašin, finančni minister čehoslovške republike se je izjavil napram uredniku »Vienna Bulletin« o vojnih dolgovih približno sledeče: Naziranje, da bi Nemška Avstrija ne mogla plačati vseh vojnih dolgov, ki jih ji hoče naložiti mirovna konferenca je popolnoma napačno. Nemška Avstrija ima na razpolago velikanska pre-

moženja, o katerih podatke morejo dati velike dunajske banke. Pripoznam, da je bila velika napaka stare Avstrije, da je vojnim posojilom dovolila tako visoke obresti. Zato mislim, da bi bilo mogoče spozumno z novimi narodnostnimi državami vojno posojilo, ki ga bo morala prevzeti Nemška Avstrija, spremeniti v posojilo z manjšimi obrestmi. Obrestovalo naj bi se z enim ali dvema odstotkoma, kar bi zamogla Nemška Avstrija sanirati brez vsakega bankerota. S tako rešitvijo bi se tudi mi zadovoljili. Posojilo notira že več časa 60 in po spremnitvi bi padlo približno na 40.

g Trgovska pogodba med Srbijo in Italijo je bila za ozemlje stare Srbije podaljšana. Iz Italije se bo uvažalo blago preko Soluna v staro Srbijo, od koder se ne sme izvažati v ostale dele Jugoslavije. — Tudi svoje vrste posebnosti!

g Tečaj za železobetonske traverze, ki je bil preložen na poznejši čas, se bo vršil 5., 6. in 7. julija v prostorih Urada za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22. Začetek tečaja bo v soboto, dne 5. julija, ob 3. uri popoldne. Kdor se še misli priglasiti, naj nemudoma pošlje tozadevno obvestilo na naslov Urada za pospeševanje obrti. Tečaj bo vodil g. inž. I. Novak. Obisk tečaja je brezplačen, za potrebščine se plača 5 K.

g Živinorejski in mlekarški tečaj prirediteljska šola na Grmu dne 27. junija in v soboto dne 28. junija t. l. s sledečim sporedom: reja molznih krav. Krmljenje. Molza. Mlekarstvo. Predavanje se prične v petek dne 27. junija t. l. ob 2. popoldne. Kdor se želi udeležiti enega ali drugega izmed teh tečajev naj se priklasi po dopisnici pri ravnatelstvu kmetijske šole na Grmu pošta Novo mesto in sicer za vinogradniški tečaj do 19. t. m., za živinorejski in mlekarški tečaj pa do 30. t. m. Revnejšim da ravnateljstvo prenočišče brezplačno na razpolago.

g Vinogradniški tečaj prirediteljska šola na Grmu v petek dne 20. in soboto dne 21. junija t. l. s sledečim sporedom: poletna dela v vinogradih. Trtni škodljivci. Zeleno cepljenje. Predavanje se prične v petek dne 20. t. m. ob 2. popoldne.

Aprovizacija.

a Amerikanska akcija za poboljšek prehrane revnih otrok do 14. leta. V kratkem se bo za otroke do 6. leta razdeljevalo amerikansko kondenzirano mleko, kakao, sladkor in riž, otroci od 6. do 14. leta pa bodo dobili kuhan kakao v šoli oziroma v zavodih. Po dosedanjem preračunu odpade na vsakega otroka 8 pušic kondenziranega mleka, pol kg kakava, pol kg riža in 1 kg sladkorja, kar je določeno za 24 dni, ker mestna aprovizacija ni dobila toliko blaga kakor ga je bilo prvotno določenega: Kdaj se bo delilo to blago oz. kakao v šolah, se objavi v listih, učencem pa naznani šolsko vodstvo. Opozoriti pa je treba že sedaj, da so ta živila določena le za otroke in ne morda tudi za druge člane rodbine, ter da bodo matere porabile to blago edino le za otroke, katerim je namenjeno. Ker pa so navodila o uporabi mleka na pušicah tiskana le v angleškem jeziku, vsled česar bi ga morda nekatere matere nepravilno uporabljale, naj služijo sledeča navodila. V vsaki pušici je 45 dkg kondenziranega mleka, ki je določeno za 3 dni, tako da se uporabi za otroke dnevno 15 dkg kondenziranega mleka. Mleku naj se pri kuhi primeša še enkrat toliko, rajše pa še nekaj več vode. Razredčeno kuhanemu mleku se pridene 2 dkg kakava in 4 dkg sladkorja. Kdor pa hoče ta poboljšek otroku dalje kakor 24 dni dati, si lahko uredi po svoje. — Za dojenčke pa je treba dodati več vode, in sicer: za otroke v 1. mescu 7 delov vode, v 2. mescu 6 delov vode, v 3. mescu 5 delov vode, v 4. mescu 4 dele vode, v 5. mescu 3 dele vode, v 6. mescu 2 dela vode, v 7. mescu in za starejše otroke pa kakor zgoraj povedano.

Poslano.

Važno za salonski orkester.

Radi subskripcije za novo izdanje skladb za orkester od komponista Ant. Jakla, naj se p. n. interesentje blagovolijo obrniti na trgovino z muzikalijami Kleinmayer & Bamberg v Ljubljani.

Tropine za krmo živini, izborne tudi izborne, za med rezanico konjem ima naprodaj po 40 vin. kg Sever & Komp., Ljubljana. Vzorci pošljemo na zahtevo zastopni.

V vseh gospodarskih in premoženjskih zadevah se obrnite na Gospodarsko pisarno dr. Ivan Černe, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6 (nasproti hotela Union) telefon št. 37.

Ovojni papir

rujave barve v velikem formatu v celih polah, se odda v večji množini. Naslove reflektantov sprejema uprava »Slovenca« pod šifro »Ovojniki«.

Nova dvonad-vila z vrtem v Spodnji Siskli se prod. Več se izve v gostilni pri »Zvezdi« v Sp. Siskli.

Drva, bukova in mehka se kupijo v vsaki množini. Cenjene ponudbe pod »Drva« na I. Jugoslovanski anončni in informativni zavod Beseljak & Rožanec. Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 5.

Landaver, dobro ohranjen, se prod. Polizve se v Mengšu v pivovarni.

Proda grad sed 15 orali lepega, od so se lep sedstva ločenega, parka in travnikov blizu Ljubljane. Lepi notranji prostori. Interesenti naj se oglase pod »lepo letovišče« na upravo lista.

Drva, meterska, žagana in cepljena se dobijo v Kolodvorski ulici št. 31.

Gumi za kolesa in cepljenje trte, ** pristno blago, kupuje v vsaki množini Stjepan Jakšić, Zagreb, Petrinjska ulica 22. Osebnne ponudbe Sv. Petra cesta 2 pri hišniku.

Na prodaj je koza s kozlički pri Francu Labiču, Glince-Rožna dolina 260. 3571

Proda se dobro čevljarški stroj cih ohranjen veliki čevljarški stroj Lindera Singerjevega sistema. Nabaja se pri čevljarškem mojstru Martinu Delencu, Čerkvena ul. 21, II. nadstr. 3572

Koza, dobra mlekarica se prod. v Zeleni jami št. 130.

Restavracija v Prašernovi ulici št. 6 se priporoča v Ljubljano potujočemu občinstvu. 3407

Imam 52 gramov 14 karat ziala in 531 gramov naprodaj. Kdor ga rabi, naj mi piše in pove, koliko more plačati. Ant. Murovec, Radovljica, Gorenjsko. 3573

10 do 20.000 kron posojila isče vnaprej obniti oziroma trgovci z dobro vpeljano trgovino. Blagohotna, resne ponudbe se prosijo vstopiti do 18. t. m. na naslov: Značajan 35, Ljubljana, poštnošteč. 3564

PEK isče v najem (od 1. 1920) pekarno v Ljubljani ali na deželi, katero mu po 19 letnem obdobju hišni gospodar odpoveduje, da bi najbolje vpeljano obrt sam vršil. Pismene ponudbe na upravnistvo »Slovenca« pod št. 33. 3577

Proda se: Beli usnjati šolni št. 37, dve zimska plašča za deklice od 18—20 let, damski slammik, kožuhočinasta garnitura. Vprašase vsak dan od 4.—6. ure v »Bavarskem dvoru«, Dunajska cesta, II. nadstr. 3578

Sveža jalca nudim po 65 vinarjev komad. Ed. Suppanz, Pristava, Slovensko štajersko.

Trgovski pomočnik železninske stroke se sprejme takoj pri trdki 3563 SCHNEIDER & VEROVŠEK, trgovina železnice v Ljubljani.

Sklep ozir. oklic.

Na predlog dedičev po Heleni Kern iz Gorenj št. 4. dovoljuje se prosto-voljna dražba vseh v zapuščino spada-jočih zemljišč, pritlikline in premičnin in sicer zemljišč vlož. št. 130, 131, 132, 62 d. o. Primskovo, vlož. št. 62 in 63 d. o. Tenetiše, 46 d. o. Pivka in 253 d. o. Volvodnaboršt, potem 1 konja, 8 goved, poljskega in hišnega orodja. Za to dražbo se določa narok na

1. julija 1919 in prihodnje dni

vselej od 9. ure naprej na licu mesta v Gorenjah št. 4. Izklicna cena, pod katero se dražba ne vrši, je ista kakor cenilna vrednost, označena v zapisniku z dne 10. 8. 1918. A261/18.

Dražbeni pogoji, po katerih je po-ložiti 10 % varščine takoj, ostanek kupnine pa v 3 tednih, se morejo upo-gledati pri g. notarju v Kranju.

V knjiženim upnikom ostanajo njih pravice pridržane brez ozira na kupno ceno.

Izkupilo se bo razdelilo med dediče. Prodajala se bo naprej živina in orodje in se le potem zemljišča.

Okrajno sodišče SHS v Kranju, odd. II., dne 12. junija 1919.

Kupi se železno ogrodje

za navadno venecijansko žago na po-gon z jermenom in medenimi tečaji ter **polnojarmenik**

(Vollgatter) za 5-8 HP. Ponudbe na L. jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5. 3579

Priporočam svojo veliko zalogo

vžigalnikov

na bencin. Trgovci znaten popust, F. K. Kalzer, Ljubljana, Selenburgova ul. 6.

Klavirje, pianine, harmo-nije, violine, citre, har-monike, strune itd. — ima

v velikanski zalogi

ALFONZ BREZNIK

nčitelj Glasbene Maticе in edini zapri-se-ženi strokovnjak, LJUBLJANA, Kongresni trg 15 (nasproti nunske cerkve). 1816

Vabilo**letni redni občni zbor**

gostilničarske zadruge na Bledu ki se vrši v nedeljo, dne 15. junija 1919 ob 3. uri popoldne (ob 15. uri) v hotelu „Triglav“ na Bledu.

Dnevni red:

1. nagovor, 2. čitanje zapisnika zad-njega občnega zbora, 3. letno poročilo o delovanju v letih 1915-18, 4. proračun za leto 1919, 5. volitev novega odbora za leto 1919, 6. razni predlogi in nasveti.

Zadruga gostilničarjev itd. na Bledu. Jakob Petercel, načelnik. 3550

Dražba lova.

Podpisano oskrbnikštvo odda lov na divje koze, srne, divje peteline itd. na svojem okoli tisoč orolov obsega-jočem, skupaj se držečem lovišču v občinah Dobovec, Podkraj in Sv. Križ v sodnem okraju Radečah, dražbenim potom na tri leta v najem.

Dražba se vrši v ponedeljek dne 23. junija 1919 ob 9. uri dopoldne v hotelu Gmeiner v Radečah pri Zida-nem mostu.

Gračinsko oskrbnikštvo Boštanj pri Sevnici. 3575

Starine na prodaj!

Nekaj orožja, slike, porcelan, knjige itd. **Jonke, Kongresni trg št. 16,** I. nadstropje. Vsak dan med 12. in 1. uro opoldne.

Sprejme se tako

blagajničarka za lekarno.

Prednost imajo reflektantninje, ki so vešče strojepljiva. Pismene ponudbe na lekarno R. SUŠNIK v Ljubljani, Ma-riljin trg. 3567

Bele, kratke 3559

nogavice

vsake velikosti, kakor tudi ženske, črne in ružave, boljše vrste, ter razno blago za predpasnike in obleke se dobi po zmerni ceni v trgovini **FRANJA PIRNAT**, Martinova cesta 8.

CUNJE

vsakovrstne, kakor krojaške odrezke kupuje: **Povše, Kranj 119.**

Znameniti in zdravilni vrelci

Krapinske Toplice

Hrvatsko

zdravilo z gotovim uspehom vse vrste revmatizma, bolečine v kosteh, ishiasa in vseh vrst posledic, delujejo izvanredno dobrodejno na živčni sistem (nevraste-nija, neuralgija, histerija, boli v koster-jači zboljšavajo kronične bolezni mehurja, kronično otrovanje krvi in kožnih bolezni. Nadalje delujejo povoljno na nervoznost pri ženskih, pri kroničnem upadanju ma-terneice itd. Približna pojasnila daje in pošilja brezplačno kopališko prospekte **ravnateljstvo.** 2597

SMREKOV LES

stoječ v gozdu, na lepem spravi-lu, približno 6 km od žel. postaje, se proda in sicer: v Brezovci 120 m³, v Bukovlju 100 m³, v Peračici 100 m³. Ponudbe z navedbo cen za 1 m³, je poslati najkasneje do 22. junija 1919 na oskrbnikštvo grofa Thurnau v Radovljici.

Večja množina karbida

se dobi pri **BREZNIK & FRITSCH**, trgovina z železnino v Ljubljani, **Frančevo nabrežje št. 1** pri fran-čiškanskem mostu. 5189

Kositer (cin), od 1/2 do 6 mm
bakreno žico, debelosti
medeno žico,

železno žico, od 1 do 10 mm
deblosti in vsakovrstno drugo železnino kupuje in prodaja

Breznik & Fritsch,

trgovina z železnino
sedaj: **Ljubljana, Frančevo na-brežje št. 1** pri Franč. mostu.

III PREPRODAJALCI!!!

Kremo za čevlje, vaselino za čevlje, cigaretni papir, ciga-retno tulčice, pisemski papir v mapah, fino toaletno milo in drugo blago dobite pri **MAHLER & OPLATKA**, agenturni i komisioni posao, **Zagreb, Jelačićev trg 28** poleg Narodne kavnice.

64 C°

Jedina
alkalično-
siana jedna
64 C° radio-
aktivna kopel
na konstantu

LIPIK

termalno in blatno kopališče v Slavoniji

zdravi sigurno

reumatizem, išias,

kostolom, exudate,

želodčne in ledvične

ter otroške bolezni,

diabetes, konstitucio-

nalne bolezni in

arterioskleroso.

Prospekte pošilja in daje pojasnila brezplačno

Uprava kopališča Lipik.

Priporoča se tvrdka

JOS. PETELINC

Ljubljana — Sv. Petra nasip 7. 2569

Tovarniška zaloga šivalnih strojev za vsako obrt in rodbinsko rabo ter posameznih delov; igle, olje in potrebščine za šivilje.

Več spretnih mizarjev

v trajno delo in nekaj

3555

strojnih ključavničarjev

veših popravil na transmisijah strojih za obdelovanje lesa in za mon-tažna dela sprejme tovarna **I. BAHOVEC** nasledniki, Duplica, Kamnik.

MILKARSKA ZVEZA

MLEKO

prodaja v svojih lastnih pro-storih sveže pasterizirano

po izdatno znižani ceni.

3552

Nadalje prodaja na trgu sveže mlečne izdelke, kakor: la, čajno ma-slo, skuto, smetano in trapistovski sir po zmernih dnevnih cenah.

INDUSTRIJALCI!

Večja stavba z dvoriščem in sadnim vrtom ob vodi in državni cesti poleg kolodvora, se prodaja. Cenjena vprašanja na **LEOPOLD KNEZ, KRŠKO.**

Blejsko jezero, Bled-Gorenjsko. Hotel Malnar in hotel Triglav.

priporočata svoje lepe, na novo opremljene sobe.

Električna razsvetljava! Izborna in začasna

prehrana! Lasna jezerska kopališča in čolni.

Zmerne cene!

! Banatska moka!

Komisija „**BALKAN**“ LJUBLJANA prodaja do-kler traja zaloga lepo, belo moko za kuho in kruh. Oddaja samo cele vreče.

Pletilna tovarna Vilibald Ehrenreich & Co.

Dunaj VI., Stumpergasse št. 42

Oddajajo se stalno športni predmeti (sweater, telovniki za gospode, damske jopice, boleros itd.), kakor nogavice, moške kratke nogavice, rokavice itd. itd. 3477 (3)

Vprašanja na zgorajšnjo tvrdko!

250.000 komadov zidne opeke

ima na razpolago

3581

Valentin Urbančič, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 18.

Velika množina**češkega stekla**

(finih kozarcev vsake vrste, steklenic, vrčev za pivo in vodo, steklenic za vino in šampanjec, kozarcev za vermut in žganje, kakor tudi vsakovrstne steklene robe za lekarno in drogerije) se dobi samo v večjih množinah pri: **Al. Duler-ju, Ljubljana, Komenskega ul. 26,** vsak dan od 9.—12. ure dopoldne.

V pivovarni v Lescah je na prodaj

60.000 komadov zidne opeke**16 komadov nosilk (traverz)**

in sicer 2 komada a m 450 pr. 26 — Cena po dogovoru. —
2 komada a m 550 pr. 24
12 komadov a m 910 pr. 30
in 10 kom. tramov a m 9— dolgi. **Mirko Korenčan**
Vrhnika.

Zvepleno kopališče

VARAZDINSKE TOPICE (HRVATSKA)

Železniška in poštna postaja, telefon, brzojav.

Nov zdraviliški hotel.

Električna razsvetljava.

Staroznana, radioaktivno zdravilišče z žveplom (Schwefel-therme) + 58°C priporočeno

proti protinu, revmatizmu, išiasu t. l. d. boleznih v vratu, griu, prsih,

jetrih, želodcu in črevesnih boleznih. Elektr. masaža, blatne, ogljikovo kisle

in solne kopeli. — Odprto celo leto. — Kraina okolica. — Mod. oprema. —

Novi hoteli. — Prospekte gratis. — Zdravil. zdravnik dr. J. Lochert.

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

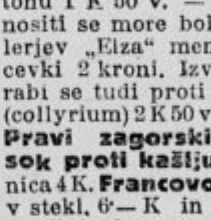
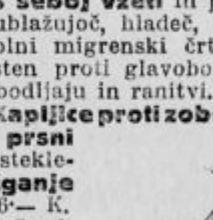
Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Lepa pol lic in rok prinese mnogo prednosti tako v zdravstvenem kakor v društvenem oziru. Fellerjeva popolnoma neškodljiva preizkušena „Elza“ pomada za obvarovanje in negovanje kože, odstrani nečistost kože, oječa prišče, brani proti solnčarici, solnčnim pegam, bori, razkavosti, velosti kože. — Lonček močnejše vrste 6 kron. Omot in poština se se računa po-Nameslo škodljivega mila mo za lice Fellerjevo liližno mlečno milo „Elza“, katero je da-nes še zelo drago ali ima še iste dobrote in neškodljivo-sti kakor pred vojno. Boljše in finejše za negovanje kaže v današnjem času si niti misliti ne moremo. Bujne lase se more doseči samo s Fellerjevo „Elza“-Tanohina pomado za rast las. Okrepi kožo na glavi, preprečuje plešavost in prezgodnjo osivelost. Lonček močnejše vrste 6 kron. Omot in poština se računa pose- Za vsakdanje negovanje telesa so bej najceneje. Fellerjeve „Elza“ toaletne pastilje za umivanje telesa, otroške kopeli, kakor za ustno vodo itd. Cena kar-tonu 1 K 50 v. — S seboj vzeti in povsod v žepu nositi se more bol ublažujoč, hladec, osvežujoč Fel-lerjev „Elza“ mentolni migrenski črtnik. V leseni cevki 2 kroni. Izvrsten protiglavobolu in migreni, rabi se tudi proti vbovljaju in ranitvi. Voda za oči (collyrium) 2 K 50 v. Kapljice protizobobolu 2 K 50 v.

Pravi zagorski prsni sok proti kašlju stekle-nica 4 K. Francovo žganje v stekl. 6—K in 16—K. Za želodec, prava šved-ska tinktura, vel. stekl. 10—K, balzam (melen) mala stekl. 2—K. Kurja očesa odstrani brez bolečin Fellerjeva turist, tinktura „Elza“ (tekočina) skupaj s čopičem 4 K in turist, obliž po 4 K in 2 kroni. Proti potenju telesa in nog je Fel-lerjev „Elza“ prašek z vsipom 2 kroni. Krmilni prašek za živino davno poznani se zopet dobi. Karton 2 K. Omot in poština se računa posebej in najceneje. Škor naroči več, mnogo prihrani. Naročiti je treba pri lekarnarju **EVGENU V. FELLER**, Stubica, Elza trg št. 134 (Hrv. Zagorje).

Objava.

Podpisani naznanjajo, da so zvišali obrestno mero vlog na knjižice ozir. na tekoči račun, začnši s 1. julijem t. l.

na 3% čistih, pri vlogah na tekoči račun z najmanj trime-sečno odpovedjo pa

na 3 1/2% čistih.

Denarni zavodi v Ljubljani.